

VÄLKOMNA!

(1) Sätt på audio

(2) Stäng av mikrofonen

(3) Slappna av :) Du är klar!

Sist men inte minst

Kursdeltagare

- Anton (Lärare)
- **Marie-Pierre ECHAVIDRE**
 - Ursprungligen från Frankrike men bor nu utanför Malmö, närmare bestämt i Lund (lundensiska)
 - Den är mycket renare / bättre / “ mindre dialekt” än malmöitiska
 - Jag har växt upp utanför Malmö och Lund.
 - Jag kan inte förstå den skånska dialekten.
- **Stefanie Granig**
 - Född, bor och dör i Österrike
 - Nej jag bara skämtade. Jag vill flytta till Sverige.

- **Ivy Hankinson**
 - Född i Nya Zeeland bor i Storbritannien
- **Sara Kheradsoud**
 - **KOMmer från Iran och bor i Sverige sedan sex år tillbaka**
- **Ezequiel (Eze) Montenegro**
 - Argentina men bor i Malmö just nu
- **Anja-Verena Mudring**
 - Ursprungligen från Tyskland men delar nu sin tid mellan Sverige och Iowa
 - **Anja är en tidigare student. Hon känner mig. Hon kan min intensiva personlighet. Eller hur Anja?**
- **Marlin Penzenstadler**
 - Jag kommer från Tyskland och är fortfarande där
- Cagla Salmensuu
- **Alicia Williams**
 - Kommer från ursprungligen från Kansas men bor nu i San Francisco och Chicago. Jag delar min tid mellan två platser
 - Alicia har också haft mig som lärare. Alicia är expert på att hantera Anton.

Det finns inte så mycket mer att säga. Det är mitt i veckan. Det är mitt i ekorrhjulet.

Uttråkande just nu = vi tycker allt är tråkigt

I det här Google Docet skriver jag medan jag pratar för att hjälpa er.

Du har missat ingenting!

Ingen fara! Det är helt okej att komma sent.

Hur hör man att jag har en skånsk dialekt?

- **Faktor 1:** Gutturala /r/
 - Man får lite danska “vibbar” när jag säger ordet “/r/
- **Faktor 2:** Diftonger
 - Malmö = Maelmöe på bred (mycket) skånska

Ett jättebra svar: Jag har ingen aning = Jag vet 0 %

Vad är ditt namn?

- *Mitt namn är Anton.*

Var kommer du från och var bor du just nu?

- **Fejk-Anton:** *Jag kommer från Malmö och jag bor där fortfarande.*
- **Anton:** *Jag är ursprungligen ("originellt") från Malmö men nu bor jag i Uppsala.*
- **Avancerad-Anton:** *Jag kommer ursprungligen från Malmö men nu befinner jag mig i Uppsala, även om jag delar min tid mellan Sverige och USA.*
- *Wow, Avancerad-Anton. Vad sa du? Kan du repetera dig? Kan du prata lite långsammare?*

Några praktiska detaljer

Jag pratar inte engelska under lektionen. Jag skriver inte heller på engelska. Det här är Folkuniversitetets policy.

- Däremot (men) kan jag prata engelska på pausen eller efter lektionen.
- Ni får självklart prata engelska, men FÖRSÖK prata svenska så mycket du kan.

Ibland är en bokstav understruken. Markerad bokstav = betoning i ett ord. Jag gör det för att hjälpa er med uttalet.

En varm applåd

Acetyl salicyl syra

Läskigt = The grudge är en läskig film

Alicia, det ser ut som om du vill testa att säga ordet?

Onlinelektioner är ganska ... direkta. Jag säger en persons namn och ni kan svara eller inte svara.

MEN: Det är alltid okej att säga:

- Jag vet inte
- Jag förstår inte
- Pass! = jag vill inte göra / prata
-

- Ja gärna!
- Jag trodde du skulle säga: nej tack. Jag hoppar tack / pass!

I det här Google Docet tar jag anteckningar under lektionen. Ett tips är att skriva ner nyckelord och trycka på CTRL + F för att hitta ordet och meningen senare.

Ett tips för studieteknik under den här kursen

Jag har en blogg som jag uppdaterar efter varje lektion. På min blogg finns följande information:

- Läxor + extramaterial
- Kursdatum
- Facit (alla korrekta svar) till Textboken och Övningsboken
- Övrig praktisk information

Använd chatten i Zoom! Där kan ni skriva frågor medan jag pratar. Ni kan också använda funktionen "Annotate". På min blogg finns en tutorial för Zoom för elever

Tips: Vad är bästa strategin för att lära sig svenska? **ATTITYD!** Du måste inte göra läxorna

... men du väljer samtidigt själv hur mycket du vill investera i att lära dig ett språk

Vi tar en rast tills 18.47

Vad är ditt favoritdjur?

Vad är din favoritreptil?

Vad är din favoritinsekt?

Du måste tyvärr ha en favorit för respektive kategori :(

Vet du några roliga namn på djur, reptil eller insekt på svenska?

Exempelvis tycker många elever att *sköldpadda* är ett roligt ord eftersom sköld + padda är en lustig (komisk) kombination av ord. Ett lustigt namn på en insekt är *vandrande pinne*.

Finns det något konstigt namn på djur, reptiler eller insekter på ditt språk?

Kan du i sådana fall berätta PÅ SVENSKA namnet?

Textboken, s. 77: Uppvärmning inför svensk politik

UPPVÄRMNING: Vi ska strax läsa och diskutera svensk politik, men först måste vi “värma upp” oss med vokabuläret.

UPPGIFT: Slå upp 60-61 i ÖB och välj rätt ord till varje övning.

BONUSUPPGIFT: Om du redan har gjort övningen kan du som bonusuppgift också markera betoningen i varje ord. **Exempelvis:**

Riksdagen = [riKKKsdAAAAA(ge)n]

Styr

Borgerlig [båååååååå(r)jerliga]

Minskar

Medborgare

Val

Förändras

Välfärdsstat = *väl* + *färd* + *stat*

- *stark välfärd*

Kärnkraft

Undantag

Makt

Avbrott

Barnbidrag

Åsikt

Löser

- *Det löser sig! = allting kommer att bli bra!*

Regering

Uttryck

Skatt

- *In + komst + skatt*

Jämlikhet

Det spelar ingen roll vilken lön du har i din familj

Alla tumregler har alltid undantag ("specialfall")

Textboken, s. 77: Svensk politik

Slå upp s. 77. Det är dags att testa er kuriosa (er kunskap om trivial information) om svensk politik.

UPPGIFT: Läs text 1) på s. 77 och gissa svaret på rätt fråga. Använd gärna följande fraser:

- *Det borde vara alternativ ...*
- *Det känns som A är det rätta alternativet (men jag är inte säker)*
- *Alternativ B låter rimligt (logiskt)*
- *Jag har ingen aning och chansar därför på alternativ A*

Vilket känns som det rätta alternativet?

Vi chansar på alternativ C för nummer 1

Nu kan vi stanna och reflektera och göra lite simpel matematik:

1988 minus 1920 = 68

Kraschkurs i svensk politik

- **Det danska arvet i min dialekt**

Statskupp = en revolution i Sverige

Det enda kungen har gjort är att han skjuter sig själv i foten ibland

= Kungen skjuter sig själv i foten ibland

→ **Kungen är väldigt klumpig person som säger många grodor
(halvdumma / komiska saker att säga)**

UPPGIFT: Längst ner i text 1) ser ni ett tips för rätt svar:

Läs 4 för att få svaret på text 1)

Läs därför text 4) och revidera (ta tillbaka) era svar:

- *Hm, det står i Text 2 att ...*
 - *Isåfall är inte korrekt svar A utan istället B*
- *Men vänta lite. Vi sa fel svar för Text 6 . Rätt svar var ...*
- *Vårt tidigare svar var nog inte korrekt eftersom ...*

Vi hade fel förut men

Sverige har exempelvis en låg företagsskatt

- Företag, såsom H&M med flera, betalar lägre i skatt i Sverige I VISSA ASPEKTER än i andra länder

Här är en lista med olika djur, reptiler och insekter.

- En säl
 - **Tips:** Om man är en amerikansk elitsoldat är man med i “flott säl”
- Ett lamm
 - **Tips:** Hannibal Lecter var en läskig karaktär i filmen “När lammen tystnar” från 1991.
- En mygga
 - Mygg suger blod och kan ge dig malaria
- En orm
 - Ett exempel på en orm är en kobra
- En mus
- En vessla

- **Tips:** Harry Potters bästa vän heter “Ronald Vessla” (om vi hade översatt hans namn till svenska).
- En ål
 - **Tips:** Nästan samma ord som på engelska.
- En myra
 - **Tips:** Jobbar för en drottning. Om vi simplificerar kan man också säga att “en myras liv” var titeln en pixarfilm från 1998.
- En åsna
 - **En spansk litteraturreferens:** Don Quijote kompis red inte på en häst utan på en åsna.
- Ett bi
- En häst
- En varg
- En oxe

När ni har 60 sekunder kvar kan ni stanna kvar och prata lite. Ni måste inte lämna Breakout Room PÅ DIREKTEN! Ingen stress!

UPPGIFT: Googla djuren och svara på följande frågor. Motivera gärna varför!

Vilket djur tror du är hungrigast?

Tips: *Hungrigast = Vill äta mest*

Fästingar kan vara hungriga ... för blod. Precis som vampyrer!

en säl = en säääääääääääl

- **singelkonsonant = vokalen lång**

På svenska: hungrig som en varg

Vilket djur tror du är argast / mest ilsken mellan en åsna, ett bi och en säl?

Tips: *Ilksen / arg = hett temperament / motsats till lugn*

På svenska: Arg som ett bi

Däremot ("men") är getingar väldigt ilskna.

Vilket djur tror du är starkast mellan en häst eller en oxe?

Tips: *Starkast = Hercules var den starkaste människan av alla enligt grekisk mytologi.*

Är du helt säker?

Det stämmer! Det är korrekt!

I Sverige är man stark som en oxe!

Ett dramatiskt uttryck: Kan du ta gift på att oxe är starkast?

- Jag har ingen aning om vad du pratar om = jag förstår 0 %
- Om jag har fel tar jag gift (cyanid) och dör

Vilket djur tror du är envisast (ger aldrig upp; lyssnar aldrig)?

Tips: *Envis = ger aldrig upp ELLER lyssnar aldrig*

- Man är envis som en åsna
 - En åsna kan vara "självständig" → eufemism för envis

Vilket djur tror du är snabbast mellan en vessla (Ronald Vessla"), en ål och en mus?

Tips: *Usain Bolt är världens snabbaste människa.*

Den är snabb som blixten?

Bra försök Alicia!

Ett helt rimligt svar: Anton, Jag har ingen aning om vem vi ska åka hem till men jag väntar med spänning (entusiasm) på svaret.

Ifall vi ska ge oss iväg någonstans, vilket adverb säger vi då?

Textboken, s 63: Textboken: *Hemma hos* eller *hem till*?

TEXTBOKEN, s. 65: Indirekt tal

Vad är skillnaden mellan direkt och indirekt tal?

- **Direkt tal:** Kalle: Vill du ha glass?
- **Indirekt tal:** Lisa: Kalle undrar om du vill ha glass.

Svar: Indirekt tal är att "prata för en annan person". Vi använder indirekt tal när vi vill säga något till en person som inte är där.

Indirekt tal: Nils säger /berättar /tycker /svarar + att-bisats

- **Från Nils till Amanda via Anders:** *Nils säger att han redan har ätit.*
- **En person till en annan:** *Klara berättade för mig att hon är gravid. Hon ska få en dotter i november!*

Indirekta frågor: Simon frågar / undrar

+ om/ifall/ hur/ när/vad/vilka/vem-bisats

- **Lars till John!** *John! Simon undrar om du vill äta pizza ikväll*
- **Till din syster:** *Hej syrran! Pappa frågar ifall de ska ta med sig något. Vad ska jag svara?*
- **Till din bror:** *Hej kära bror! Mamma undrar vilka som kommer ikväll. Har du någon koll (aning / "information")?*
- **Till en kompis:** *Tjabba! Sara vill veta varför du åkte hem så tidigt igår.*

SPECIAL: Vet du + som-bisats ELLER frågeord-bisats

Om frågeordet (vem, varifrån, hur, när etc) är subjekt i direkt tal ...

... måste man använda *som* i indirekt tal

... annars använder vi samma subjekt i indirekt tal

- **DIREKT TAL:** Vad hände igår?
→ Vad är subjekt
- **INDIREKT:** Vet du vad som händer igår?
- → som är subjekt
- **DIREKT TAL:** Varför gjorde Nils så dumma saker?
- → Varför är objekt. Nils är subjekt.
- **INDIREKT:** Vet du varför Nils gjorde så dumma saker

- → Nils är subjekt

UPPGIFT: Komplettera meningarna 1-7 på s. 65

1. Vet du vem som ska åka till Stockholm nästa helg?)
 - a. 1. vem = subjekt
 - b. Vem vet du vem som
2. Vet du vad **du** ska göra nästa vecka?
 - a. Du = subjekt
3. Jag vill veta vem **du** ringde.
 - a. Vem = objekt
4. Vet du vem **som** ringde mig?
 - a. Vem = subjekt
5. Vet du vilka / vem som ska gå på festen?
 - a. vilka = subjekt
6. Jag undrar vad han sa
 - a. Han = subjekt
7. Jag har ingen aning om hur många **som** följer med ut ikväll
 - a. hur många = subjekt

Väl = gör en mening till en fråga

Det regnar imorgon = 100 % säker

Det regnar väl imorgon ...? = 60-95 % säker, beroende på din ton

- Person 2: Ja det gör det väl = person 2 är också osäker

Vet du vilka som kommer på festen? Minst 2 personer vi pratar om

- Alicias farföräldrar! = Minst 2 personer

Vet du vem som kommer på festen? kan vara 1 en person eller fler vi pratar om

- Marlin kommer! Tagga! = en person

Du är otrogen! Du träffar en annan! Jag vill göra slut! Det är över!

TIPS: Är frågeordet subjekt? = Använd *som*.

Är frågeordet INTE subjekt? = Använd samma subjekt!

Hemskt (extremt) ledsen för de tekniska besvären / problemen

UPPGIFT: Skriv en genuin fråga om svenskars fredagsmys, exempelvis konsumtionen av lösgodis.

Exempelvis: *Varför älskar svenskar lakrits så himla mycket?*

Frågan behöver alltså inte vara indirekt men du kommer senare att få svara på någon annan elevs fråga.

När säger vi?

- Hemma hos = Med statiska verb
- Hem till = Med dynamiska verb

Svar:

Statiska verb → Jag **är** hemma hos Kalle. Jag är i Kalles boende / lägenhet / hus.

- Jag bor hemma hos mina föräldrar för stunden.
- Jag stannar (hemma) hos Lisa över natten.

Dynamiska verb → Jag **åker** hem till Sara. Jag åker från position A till position B (som är Saras hem).

- Jag flyttar hem mina saker från din lägenhet imorgon.
- Jag ringer hem till min mamma.

UPPGIFT: Säger vi *hemma hos* eller *hem till* i följande meningar?

1) *Nu ska vi åka familjen Person.*

2) Jag ska bo min familj i Skåne för ett tag.

3) Vad vill du göra helst mellan att köra min kompis eller vara kvar
Roger.

TEXTBOKEN, s. 59: Måla upp en bild av typiskt fredagsmys

UPPGIFT: Slå upp s. 59 och titta på familjen i bilden högst upp på sidan.

Det är nu år 2873, alltså långt in i framtiden. Du jobbar på ett museum om planeten Jordens kultur bland annat det svenska konceptet av fredagsmys.

Din uppgift är att förklara för några utomjordingar (aliens) hur *Fredagsmys* betydde för svenskar under tidigt 2000-tal. Låtsas (fantisera) att ni kollar på bilden tillsammans och att ni pratar om bilden. Anta (tänk) att utomjordingarna vet INGENTING om kulturen här på Jorden.

Runt den här år(hundrandet) började man titta på tv-serier separat (inte tillsammans).

Bra fraser:

Hej! Hjärtligt välkomna till vårt museum om planeten Jorden. Nu ska vi göra en tidsresa och åka hem ...

Nu är vi hemma hos familjen Andersson

Längst till vänster ser ni en man som kollar på något som heter Melodifestivalen. Melodifestivalen var ett program som ...

Till höger ser ni en ...

TIPS: Försök gärna använda orden från s. 61

- 1) *Arbetsveckan*
- 2) *Fredagsmys*
- 3) *Hemgjord / hemlagad*
- 4) *Hämtmat – mat som man hämtar från en restaurang*
- 5) *Lättlagad – något som går snabbt att laga*
- 6) *Lördagskvällar*
- 7) *Nackdelar*
- 8) *Plockmat*
- 9) *Skolfria*
- 10) *Snackstillverkarna*
- 11) *Säljargument*
- 12) *Teveapparat*
- 13) *Undersökning*
- 14) *Övervikt*
- 15) *Fördelar*

Tillbaka till allvaret (“seriösheten”)

Vi hade varken hämtmat eller lättlagat.

Vi åt lite hemgjord /

*Idag har vi en gäst med oss igen för vi är så populära. Vi sätter trender på
Folkuniversitetet*

Så att vi inte slösa (spenderar på ett dåligt sätt) bort vår tid

Vad skulle du slösa dina pengar på (om du var en miljonär)?

- *Vill du dela med dig av en av dina fantastiska idéer? Eller är det sekretess?*

Dyka = inte med snorkel men med en tub

Duka = fixa ett bord före middag

*Jag är **hemma hos** min syster och hennes kille i deras hus.*

Hela kanalen gick i konkurs (bankrutt) på grund av totalt ointresse bland alla, tittare såväl som producenter

Vi har en gäst / besökare med oss ikväll: Lotta

Du bara håller med

Vila ut = vila / ta det lugnt så att du får tillbaka din energi

Jag är lite stressad

Anton är lite stressig = Anton gör mig stressad

Dåsig = sömnig (men typ inte)

till norr

en brand

Det brinner nära Alicia

BONUSUPPGIFT:

Ni jobbar fortfarande på samma museum långt in i framtiden, närmare bestämt år 2873. Ni ska presentera en historisk tillbakablick på fredagsmyset och svara på frågorna nedan.

Ni kan ta hjälp av sidorna 59-60 i Textboken eller (använda er fantasi)

Hologram

Flitig som en myra

En utomjording (alien) frågar:

A) Hur mös män, kvinnor och barn helst?

*- Att mysa i San Francisco är **liknande** myset i Sverige*

- *Liknande = om något som är relativt likt*

B) När började man med fredagsmys? Varför?

- *Ett liknande fenomen till mys är "hygge"*
 - *Jag vågar (vill inte) inte definiera hygge för mycket*
- *Några kanske höjer på ögonbrynen*

C) Existerade fenomenet samtidigt i andra länder?

D) Vad var fördelarna och nackdelarna med fredagsmys?

Tycker ni det finns några nackdelar med fredagsmys?

Den största nackdelen är maten

- *Man tröstäter*

E) Vad var "en historisk milstolpe" för fredagsmyskulturen?

- *Ett väldigt akademiskt svar*
- *Lite för vagt / luddigt / inte konkret: KOmbinationen av kapitalismen och teven*
- *Ordet tilläggs ("adderades") till ordlistan SAOL*
- *Personligen tycker jag OLW:s reklamvideon om "Fredagsmys"*

Vi pratade nämligen om mys i San Francisco

*Tekniska besvär = mitt zoom kraschade
du har varit i goda händer hos Alicia*

En klassisk SVENSK tacokväll

Vad är den mest udda (konstiga) grönsaken man har i en tacos i Sverige trots du?

... Ett land fyllt med kreativitet. Däremot äter ingen tacos med gurka i USA som de flesta gör här i Sverige

Inget ila menat

Europa

Väldigt logiskt men tyvärr inte korrekt.

På svenska: En vessla är snabbast

Vilket djur tror du äter väldigt ograciöst / klumpigt (inte elegant)?

Tips: *Ograciöst = inte elegant. En svan är graciös; en sengångare är ganska ograciös*

bra poäng. Få djur vet vett och etikett.

OM jag är tvingad (jag måste göra det) till att välja ett ord skulle du säga gris.

I Sverige har hästar inte graciös etikett

SCENARIO: Grattis! Du jobbar nu för [morgonpasset i P3](#), ett ganska hyper radioprogram riktat mot unga, hippa människor. Du intervjuar nu människor på stan om deras godisvanor ("godistendenser"). Här är några exempel på frågor du kan ställa:

Textboken, s. 77-78: Svensk politik

Slå upp s. 77. Det är dags att testa er kuriosa (er kunskap om trivial information) om svensk politik.

UPPGIFT: Läs text 1) på s. 77 och gissa svaret på rätt fråga. Använd gärna följande fraser:

- *Det borde vara alternativ ...*
- *Det känns som X är det rätt alternativet (men jag är inte säker)*
- *Alternativ X låter rimligt*
- *Jag har ingen aning och chansar därför på alternativ X*

UPPGIFT: Längst ner i text 1) ser ni ett tips för rätt svar:

Läs 4 för att få svaret på text 1)

Läs därför text 4) och revidera (ta tillbaka) era svar:

- *Hm, det står i Text ... att ...*
 - *Isåfall är inte korrekt svar ... utan istället ...*
- *Men vänta lite. Vi sa fel svar för Text Rätt svar är istället ...*
- *Vårt tidigare svar var nog inte korrekt eftersom ...*

Textboken, s. 80: Presens futurum: 4 olika sätt för att säga framtid i svenskan

I svenska språket finns 4 olika sätt för att säga framtid.

Tips: Överanalysera dem inte = tänk inte för mycket på dem

- Svenskar är inte alltid så konsekventa med rätt futurum.
- ... **men ibland är det bra att tänka på skillnaden mellan:**

A) *Du kommer (att) dö om du hoppar bungyjump med ett så dåligt rep!*

- *Prognos ~~eller garanterad framtid~~? → inte 100 % säker men ganska säker*

B) *Du ska dö om du hoppar bungyjump med ett så dåligt rep!*

- Dör du av det dåliga repet eller något annat?
- **Intuitivt:** jag vill säga att det dåliga repet dödar mig
- **Egentligen:** en person dödar dig (med en pistol kanske) om du hoppar bungyjump

Vad är den stora skillnaden mellan A) och B)?

1. Presens + framtidsord

- När man pratar om en (nästan) garanterad framtid eller prognos
 - 1a. *Jag går på bio imorgon.*
 - *Du dör om du fortsätter röka*
 - (... på grund av lungcancer)

2. Ska + infinitiv

- När man bestämmer över framtiden, vilket i princip gör framtiden garanterad
 - 2a. *Jag ska gå på bio imorgon.* → **Samma som 1a.**
 - *Du ska dö om du fortsätter röka*
 - (... eftersom jag kommer döda dig).

3. Tänker + infinitiv

- Vad man planerar att göra i framtiden
- Framtidsord är valfritt men ofta bra för kontexten
- **Tips:** byt ut mot *planerar att*
 - *Jag tänker ~~att~~ (planerar att) gå på bio (imorgon).*
 - *Jag tänker (planerar att) sluta röka (nästa vecka).*

4. Kommer (nog) att + infinitiv

- Vad man tror om framtiden
- En typ av prognos som är kanske 70-95 % säker
- Framtidsord är valfritt men ofta bra för kontexten
 - *Jag kommer (nog) (att) gå på bio (imorgon).*
 - *Jag kommer (nog) att dö om jag inte slutar röka*
 - (... för jag kanske får lungcancer).

En stor fråga inom svensk grammatik:

- Är "kommer" ett hjälpverb eller ett verb i presens?
 - Hjälpverb → inget "att" efter hjälp verbet
 - *Jag ska ~~att~~ äta mat*
 - *Jag kommer gå på bio*
 - Presens
 - *Jag gillar att äta glass*

Oj wow, vilket brett sprektrum med 70-90 %

Jag kommer klubba på fredag = 90 %

*Jag kommer **nog** (att) klubba på fredag = 70+ %*

Hör av dig när du har bestämt dig så hänger jag med

Textboken, s. 80: Kombinera med rätt förklaring

UPPGIFT: Kombinera rätt presens futurum till rätt förklaring på s. 80

Tips: Använd uteslutningsmetoden (på engelska: "process av elimination")

- Vi kan utesluta att kombinera nummer 1 med bokstaven a eftersom ...
- Vi utesluter bokstaven ... som ett rimligt alternativ till nummer ...

Det är fulla muggar idag = det är en intensiv dag idag

Jag känner mig lite dålig = jag mår sådär

Jag känner mig redo = I feel redo

Jag mår bra =

*Jag tror **inte** att hon kommer at dö*

ELLER: Jag tror att hon **inte** kommer att dö

Textboken, s. 81: Komplettera meningarna

Uppgift: Komplettera meningarna 1-6 på s. 81 muntligt med *kommer att*

BONUSuppgift: Fantisera att du är en partiledare och ska göra (absurd) politik av varje mening. Det är okej att säga en extra mening eller två för kontext:

Exempel: *Om fler börjar ta cykeln istället för bilen kommer fler personer bli mer vältränade. Det här är vår viktigaste fråga i Sportpartiet, och vi ska vinna valet till Sveriges riksdag (parlament) år 2022 med den här frågan!*

AVANCERAD UPPGIFT: *Ska* är ett svårdefinierat hjälpverb när man tänker efter. Vad betyder *ska* i meningarna 1-5 längst ner på s. 80? Betyder *ska* ...

A) ... Beslut / plan / vilja

B) Andrahandsinformation? → Information du hör indirekt

AVANCERAD UPPGIFT: Vad tror du är din chefs respons för respektive mening?

AVANCERAD UPPGIFT: Vad tror du är din chefs respons för respektive mening?

1. *Jag kommer försent (sent till jobbet) imorgon!*

Din chefs respons: Jahapp...

2. *Jag ska komma försent imorgon!*

Din chefs respons: Ehm ...

3. *Jag tänker komma försent imorgon!*

Din chefs respons: Men när ...

4. *Jag kommer (nog) att komma försent imorgon (tyvärr)!*

Din chefs respons: Okej, ...

Facit + förklaring hittar du på min blogg i dokumentet [Sammanfattning - Presens futurum: Svenskans fyra olika sätt för framtid](#)

Kommer man in i riksdagen (parlamentet) på 0,06 % av rösterna?

- Vad är gränsen för att komma in? 4 % i Sverige
- Vi har en gräns för vi vill INTE vara som Danmark, som har ingen gräns och därför många småpartier

Textboken, s. 79: Att grunda partier

SCENARIO: Grattis! Du är nu partiledare för ett av partierna på s. 79. Om du inte gillar något av partierna kan du grunda ditt eget parti, exempelvis:

Fikapartiet – Mer fika till folket!

Djurens vänner – Vi fick 0,06 % av rösterna i riksdagsvalet 2018!

Sportpartiet – inga soffpotatisar i vårt land!

Kattpartiet – Ex-medlemmar från “Djurens vänner”

- *Partiets officiella drottning*

Vi ska alltså (ergo) inte diskutera någon seriös politik under lektionen...

UPPGIFT: Du ska nu diskutera (med din partikollega) hur partiet ska se ut. Du kan exempelvis diskutera följande frågor, som ni kommer att få senare under en presskonferens:

I senaste undersökningen fick ni mindre än 3,3 % av rösterna. Ni kommer nog inte komma in i riksdagen. Hur känns det?

- Ni ska vinna röstare via ~~teve~~reklam reklam i sociala medier som blir viralt

Ett löfte = vad du garanterar att du ska göra om du vinner valet 2022

Stora och dyra löften:

Om ni röstar på oss lovar jag att ...

- att alla kommer få mycket mer fritid

- vi ska kämpa för att alla människor ska få mer frihet och känna sig fria i själen
- Alla ska få sin egna robot

A) Vad är er viktigaste fråga?

-
- Hur kan vi inte ha fler robotar i samhället?
- Vi vill säkerställa (garantera säkerhet) frihet och använder frihet och arbetar för frihet

B) Hur ni vinna folkets röster? Hur många procent av rösterna vill ni ha?

- med charm
- Med våld och diktatur, precis som i Antoland
- Vi gillar verkligen ordet "fri" och "frihet"
- Vi ska introducera ett lättförståeligt skattesystem med transparens
 - Lägre skatt för företag och högre löner för anställda
- Vi går till val på mindre byråkrati

C) Kan ni gå i koalition med ett annat parti?

“Vi kan tänka oss att gå i coalition med Frihetspartiet” – Partiledare Alicia för robotpartiet

Vi samarbetar med alla som vill samarbeta med oss

Jag känner mig så glad

Att ni kan samarbeta (jobba tillsammans) trots er ideologiska bakgrunder

D) Vad gör ni om ni misslyckas (inte lyckas) få röster? Man måste exempelvis ha 4 % av rösterna för att komma in i Sveriges riksdag (parlament)!

E) Vad är er framtidsvision för Sverige? Vad är ert valmanifest?

- Städa upp i miljön!
- Vi behöver rädda planeten genom att städa efter oss!
- OCH DÄRFÖR SKA BILAR FÖRBJUDAS (INTE VARA OKEJ ATT ÅKA BIL)
- Renare miljö!
- Kort och koncist: Alla katter: samlas!
 - Ju fler vi är desto starkare bli vi
- Vi behöver billigare kattmat
 - Mer än 10 % protein i kattmaten. DET ÄR VÅR HJÄRTEFRÅGA

Tips: Tänk ibland på [de olika sätten för att säga framtid:](#)

1. Presens + framtidsord

- *I framtiden vill vi ...*

2. Ska + infinitiv

- *Vi ska jobba så hårt vi kan för att ...*
- *Vi ska förändra *NÅGOT**

3. Tänker + infinitiv

- *Vi tänker reformera ...*

4. Kommer (nog) att + infinitiv

- *Vi kommer (nog) att*
- *Även om oddsen är emot oss, kommer vi nog*

HÖR, LK 37 Textboken, s. 81:

HÖRUPPGIFT: Lyssna på dialogen mellan Mia och Daniel på s. 81 och svara på frågorna på s. 81-82.

EFTER höruppgiften: Diskutera: Hur intressant var den här dialogen mellan Mia och Daniel på en skala från 1 till 10?

- Personligen tyckte jag den var en svag 6:a, det vill säga ganska tråkig

Tips på bra fraser om du “zoonade ut” lite...

- Såvitt jag kommer ihåg ...
- Om jag minns rätt ...
- Från vad jag kommer ihåg ...
- Jag tror (det var så) att ...
- Jag har för mig att ...

Självklart är det också okej att använda de här fraserna:

- Fråga nummer 4 minns jag inte (tyvärr)
- Det där minns jag inte (tyvärr)
- Jag kommer inte ihåg
- Eehm...bra fråga! Jag har ingen aning!

Textboken s, 82: Sveriges grundlagar

På s. 82 ser du 4 förklaringar för Sveriges fyra grundlagar. Använd uteslutningsmetoden (på engelska: "process av elimination") och spekulera vilken förklaring passar till vilken lag.

Tips: Två grundlagar kan man gissa sig till om man tänker på engelska. En av dem är dock ganska svår

Tips: En annan grundlag kan man gissa till om man kommer ihåg vad *regering* betyder

Tips: Precis som i "Vem vill bli miljonär", kan du ringa en vän och fråga om hjälp.

Ni ska presentera och förklara grundlagarna

SCENARIO: Grattis! I ett alternativt universum är du en monark som precis har grundat Antolands 4 grundlagar. Du ska nu presentera varje grundlag för alla ledamöter i parlamentet och förklara dem. Var gärna lite pompös och formell!

Exempelvis: *Medborgare av Antoland! Jag står här nu med fyra lagar som kommer definiera Sverige som land.*

Adjö! Farväl!

Den första grundlagen heter regeringsformen och betyder att ...

- *Vi är en demokati styrd av folket*

Den andra heter successionsordningen [sukksesjooooons åååårdn...]

- *Den tog vi bort!*

*Den tredje är * RETORISK PAUS * tryckfrihetsförordningen vilket betyder att ...*

- *Nu kan vi äntligen läsa böcker*
- *Vi var analfebeter farm tillsn u*

Den fjärde och sista kallas yttrandefrihetsgrundlagen och innebär att ...

- *Nu har vi rätten att säga (nästan) vad vi vill förutom hatbrott*

Ledamöter i parlamentet lyssnar och får gärna reagerar på vad monarken berättar.

Typisk antolandisk patriotism: Vi är bäst, slutdiskuterat.

Textboken s, 83-84: Så styrs Sverige

UPPGIFT: Leta snabbt efter svaren på frågorna på s. 83 i texten *Så Styrs Sverige* på s. 83-84. Diskutera efter varje fråga om det är samma struktur i ditt hemland (om du vet svaret).

Exempelvis:

1. Hur många platser finns det i riksdagen? 349 st

Oj, 349 platser i Riksdagen? Vad många! I mitt hemland i Norge har vi bara 169 ledamöter.

- *I Antoland finns endast 1 plats till diktatorn.*
- *Kommunal nivå = lokal nivå*
- *Antoland är ganska centraliserat styrt*
- *Regional nivå = Landsting*
- *Sveriges kommuner beslutar / bestämmer om en hel del (ganska många) saker*
 - *många saker.*
- *Sverige är väldigt decentraliserat*
- *Är kommunerna i Antoland självständiga?*
- *Är kommunerna i Antoland centralstyrda?*
 - *ooooh ja = om de är!*
 - *De är toppstyrda!*

- *Ber jag dem att hoppa, så hoppar dem.*
- *Wow, lite mörkt.*

Hur gammal får man få han vara att handla på bolaget? 21 år

- *från sveriges håll / perspektiv*

Ibland stödröstar många väljare på ett parti för att vara strategiska. Vad tror du "stödrösta" betyder?

- *En typ av strategi för att få ett litet parti in i riksdagen*
- *Låt säga robotpartiet har 3,1 % i röster*
- *Många väljare (personer) vet om det här, och därför röstar man på Robotpartiet (trots att man egentligen gillar Frihetspartiet bättre).*
 - *Varför? Jo, man röstar för att man vill att Robotpartiet ska få 4 %*
 - *Om robotpartier får 3,8 % = 0 platser i riksdagen*

Man stödröstar oftast på småpartier så att de går över 10 %, som är gränsen för parlamentet i Turkiet.

Proportionella val

Rast tills 18.57

En kvalificerad gissning: Partiernas valpolitik = att gå i koalition

barnomsorg = vem / hur våra barn tas hand om

Äldrevård = vem / hur tar vi hand om våra pensionärer

många många fler saker

Vad är egentligen skillnaden mellan landskap och landsting?

När vi reformerade vår konstitution på 70-talet (och kombinerade våra två kammare till 1) hade vi först 350 platser i parlamentet. Varför tror du man ändrade till 349 Stephanie?

I vårt nästa val blev det 50 / 50. (År) 1973 fick båda partiblock 150 platser var i riksdagen. Hur löste man det här problemet när voteringen var exakt?

- Man lottade = man kastade ett mynt
-
- Lotteririksdagen = man lottade beslut

Tänk bara på att du är en marionett i min regering i Antoland

På 70-talet var det annorlunda. På den tiden röstade man vart fjärde år.

- I Antoland har det aldrig funnits val, inte ens bluffval!

Textboken, s. 80: Presens futurum: 4 olika sätt för att säga framtid i svenskan

I svenska språket finns 4 olika sätt för att säga framtid.

Tips: Överanalysera dem inte = tänk inte för mycket på dem

- Svenskar är inte alltid så konsekventa med rätt futurum.
- ... **men ibland är det bra att tänka på skillnaden mellan:**

A) *Du kommer dö om du hoppar bungyjump med ett så dåligt rep!*

B) *Du ska dö om du hoppar bungyjump med ett så dåligt rep!*

Vad är den stora skillnaden mellan A) och B)?

1. Presens + framtidsord

- När man pratar om en (nästan) garanterad framtid eller prognos
 -
 - 1a. *Jag går på bio imorgon.*
 - *Du dör om du fortsätter röka*
 - (... på grund av lungcancer)

2. Ska + infinitiv

- När man bestämmer över framtiden, vilket i princip gör framtiden garanterad
 - 2a. *Jag ska gå på bio imorgon.* → **Samma som 1a.**
 - *Du ska dö om du fortsätter röka*
 - (... eftersom jag kommer döda dig).

3. Tänker + infinitiv

- Vad man planerar att göra i framtiden
- Framtidsord är valfritt men ofta bra för kontexten
- **Tips:** byt ut mot *planerar att*

- *Jag tänker ~~att~~ (planerar att) gå på bio (imorgon).*
- *Jag tänker (planerar att sluta röka (nästa vecka)).*

4. Kommer (nog) att + infinitiv

- Vad man tror om framtiden
 - En typ av prognos som är kanske 70-95 % säker
 - Framtidsord är valfritt men ofta bra för kontexten
-
- *Jag kommer (nog) att gå på bio (imorgon).*
 - *Jag kommer (nog) att dö om jag inte slutar röka*
 - *(... för jag kanske får lungcancer).*

Textboken, s. 80: Kombinera med rätt förklaring

UPPGIFT: Kombinera rätt presens futurum till rätt förklaring på s. 80

Tips: Använd uteslutningsmetoden (på engelska: “process av elimination”)

- *Vi kan utesluta att kombinera nummer 1 med bokstaven ... eftersom ...*
- *Vi utesluter bokstaven ... som ett rimligt alternativ till nummer ...*

Textboken, s. 81: Komplettera meningarna

Uppgift: Komplettera meningarna 1-6 på s. 81 muntligt med *kommer att*

BONUSuppgift: Fantisera att du är en partiledare och ska göra (absurd) politik av varje mening. Det är okej att säga en extra mening eller två för kontext:

Exempel: *Om fler börjar ta cykeln istället för bilen kommer fler personer bli mer vältränade. Det här är vår viktigaste fråga i Sportpartiet, och vi ska vinna valet till Sveriges riksdag (parlament) år 2022 med den här frågan!*

AVANCERAD UPPGIFT: *Ska* är ett svårdefinierat hjälpverb när man tänker efter. Vad betyder *ska* i meningarna 1-5 längst ner på s. 80? Betyder *ska* ...

A) ... Beslut / plan / vilja

B) Andrahandsinformation? → Information du hör indirekt

AVANCERAD UPPGIFT: Vad tror du är din chefs respons för respektive mening?

1. *Jag kommer försent imorgon!*

Din chefs respons: Jahapp...

2. *Jag ska komma försent imorgon!*

Din chefs respons: Ehm ...

3. *Jag tänker kommer försent imorgon!*

Din chefs respons: Men vad ...

4. *Jag kommer (nog) att komma försent imorgon!*

Din chefs respons: Okej, ...

Facit + förklaring hittar du på min blogg i dokumentet [**Sammanfattning - Presens futurum: Svenskans fyra olika sätt för framtid**](#)

Textboken, s. 76:

UPPGIFT: Lyssna på följande ord från s. 76 och markera betoning

Ex: Dator

Datorer

En rektor

Rektorer

En professor

Professorer

En revisor

Revisorer

En motor

Motorer

En doktor [dåKKtår

Doktorer

i

e

ä → ljud ni gör hos tandläkaren

Kan du se ett system?

Bonusuppgift: Kommer du ihåg betoningen för följande ord?

1a) Allergi

1b) Allergiker

1c) Allergisk

2a) Politik

2b) Politiker

2c) Politisk

3a) Kemi

3b) Kemisk

3c) Kemist

4a) Pragmatikerna

4b) Pragmatiken

4c) Pragmatiska

4d) ett pragmatiskt valprogram

Rast tills 18.54

FACIT:

-i → Alltid betoning på suffix

- Allergi

- Industrii

-ik → Alltid betoning på suffix

- Matematik
- Dynamik

-iker → Alltid betoning precis före suffixet

- Allergiker
- Matematiker

-isk → Alltid betoning precis före suffixet

- Matematisk
- Dynamisk

Kan du se ett system?

ställa upp i en kort intervju

A) Har du provat alla godissorter som listas på s. 66?

B) Googla godissorterna och diskutera: Baserat på hur respektive godissort ser ut, skulle du kunna tänka dig att pröva alla?

C) *Okej, jag visste inte att du kom från *LAND*. Coolt!* Är sortimentet (gruppen av produkterna) av godis lika brett ("stort") i ditt hemland som det är i Sverige?

D) Skulle du säga att svenskar alltid äter nyttigt (hälsosam mat)?

- skämtade = var inte seriös
- Ost och vin, en farlig kombination
- äter också för mycket ost och halsar en vinflaska varje fredag

Namnskylt

Hörru! = du vill prata med en person

Har du bråttom (dålgit med tid) någonstans

E) Svenskar är ganska onyttiga (ohälsosamma) när det kommer till socker. Eller hur? Annars måste du bevisa (demonstrera) varför jag har fel!

F) "Poängen med (lös)godis är att äta för mycket godis så att din mage nästan exploderar. Man slutar **inte** äta **förrän** hjärnan registrerar att man har ätit för mycket." – Citat av en okänd (anonym) svensk.

Håller du inte med? VARFÖR INTE?

Jag har inga godisvanor = Jag har inget godissug

Är en ovana samma sak som ett beroende?

- Beroende = du kan inte sluta
- En vana = Du gillar att göra det
- En ovana = Du gillar att göra det trots att det är inte optimalt för dig

En ovana att äta (för mycket) choklad → chokladsug

"edgy" fråga: Godis eller inte?

6 miljoner lyssnare

Olika livsstilar
annorlunda /olika

Speciell = negativ association

Kan du sammanfatta (berätta vad vi har lärt oss) och presentera vår slogan för radioprogrammet innan programmet är slut.

Det var inte igår. = längesedan

Livet har inte varit sig likt sedan du försvann!

TEXTBOKEN, s. 68-69: Vanor och ovanor

UPPGIFT: Titta på frågorna nedan (och mina personliga svar).

1. Vad är en vana och vad är en ovana för något?

- *Personligen har jag som vana att börja varje morgon med en kopp kaffe. En annan vana är att äta godis på helgerna, eftersom jag är ofta sugen på något sött då. Man kan därför också säga att jag blir lätt sötsugen.*
 - *Duy är en ödmjuk person. Du vill inte skryta eller humble-bragga*
 - *Hedersamt = du har heder (en ryggrad)*
- *Jag har dåliga ovanor. Ibland bitar jag på mina naglar. Och det blir alltid rörigt (kaotiskt) i min garderob när jag letar efter några kläder.*
 - *Jag skjuter upp viktiga saker som jag måste göra*
 - *Skjuter upp = gör det senare*
 - *FramtidsAnton fixar det där*

2. Vad har ni för vanor och ovanor?

3. Finns det några ovanor som är extra irriterande? Exempelvis:

- *Biter på naglarna*
- *Smaskar när man äter = tuggar mat "slarvigt / dåligt"*
- *Svär mycket = säger *fan*, *jävla*, *skit* återkommande*

- Petar sig i näsan

4. Vilka ovanor skulle ni vilja sluta med?

- Till exempel skulle jag vilja gå och lägga mig / somna tidigare

5. Vad skulle krävas för att ni skulle sluta med en (o)vana?

- Jag kräver en lyxyacht och en privat ö för att sluta röka cigaretter
- = jag vill ha en lyx...
- Du kan bli övertygad att sluta med en vana för kanske 500 kr i månaden
 - Kanske: jag ska tänka på saken
 - distraherad
- Jag kräver en manikyr
- Jag kräver ekonomisk frihet ifall jag ska sluta bita på naglarna
 - Hårda / tuffa krav (substantiv av *kräver*)

Jag har en upptagen dag

Jag ska vara snäll / trevlig mot dig Ivy

Inställt = ingenting händer

Mitt flyg blev inställt

Förkyld

Vi fick ställa in (skjuta upp vårt möte)

UPPGIFT: Skumläs texten *vanor och ovanor* på s. 68 och diskutera följande frågor:

A) Är en vana samma sak som att ha ett spelberöende?

B) Vad är du sugen på att göra just nu?

C) Får du också ett ressug eller fikasug ibland? När brukar du isåfall få ett sådant sug?

Jag måste också börja röra på mig, speciellt efter sommaren

steg

sensommar

Är du också fullt upptagen med liv, jobb och allt emellan?

- Flitig (effektiv) som en myra

Zoom lever sitt eget liv ibland

Textboken, s. 69: SCENARIO: Sluta med vanor och ovanor

SCENARIO: Du är med din partner Leif som gör en av följande ovanor:

- Biter på naglarna
 - Bestämd form plural
- Smaskar när man äter = tuggar mat "slarvigt / dåligt"
 - Hur många glas vin har du druckit den här veckan?
- Svär mycket = säger *fan*, *jävla*, *skit* återkommande
- Petar sig i näsan
 - Du är ett med naturen
 - Att ändra sig → att göra något aktivt
- Lämnar en odiskad kopp kaffe på bordet istället för i diskmaskinen, med gammalt kaffe kvar

Du har nu tappat tålamodet på Leif. Du ska antingen med en passiv-aggressiv kommentar eller bara en direkt aggressiv kommentar säga till Leif att han måste skärpa sig (ändra sin attityd).

Passiv-aggressiv kommentar:

- *Leif, koppen flyttar inte sig själv (för fan)...*
- *Leif, vi har väl ingen städerska som jobbar här...*

Direkt aggressiv kommentar:

- *Leif, nu får det fan vara nog! Jag svär så mycket jag vill! Jag svär hur mycket SOM HELST!*

TIPS: Bra fraser finns på s. 69 i den gula rutan

BONUSUPPGIFT: Vad betyder följande ord?

- *Bästis*
 - *Bästa kompis*
- *Alkis*
 - *På väg att bli en lakis*
- *Lantis*
- *Flintis*
 - *tappar mitt hår och blir flintskallig av oro (att jag mår dåligt för dug*

TEXTBOKEN, s. 72: Berätta en historia om hur det var på din tid

Grattis! Du är nu en morförälder, exempelvis en mormor eller en farfar. Du ska nu berätta för ditt barnbarn hur det var på din tid – alltså dina barndomsminnen.

Det får gärna vara relaterat till godisets historia, något som du kan läsa mer om på s. 70-71 i Textboken, men du kan också använda din fantasi. Det kan exempelvis handla om:

Vilket välkomnande!

Man är trött men ändå sugen på lektion

Man kan också vara sugen på att sova

Sedan ibland har man sockersug – då äter jag godis!

Vad är du sugen på att göra den här helgen?

- Vad ska man göra!? Vi är alla människor

Höll du på med något? Du såg lite upptagen ut

Två röda dagar + helg = långhelg!

A) På min tid fanns inga elektroniska prylar (ex: mobiler, dator, teve etc)

B) När jag var ung åt man bara godis på lördagar

C) I början av 30-talet fanns det inga busstransporter på landet

D) Förr i tiden [fick kvinnor inte åka Vasaloppet förrän \(år\) 1981](#). Man trodde nämligen på den tiden att åka skidor var dåligt för kvinnors chans att få bebisar

Tips: Försök också använda fraserna i den gula rutan på s. 72:

UPPGIFT: Kan du ge ett eget exempel?

För länge sedan

- ... fanns inte datorer
- ... åt man inte godis
- ... fanns inga bilar. Istället åkte man med hästar
-

På den tiden

- ... skrev man brev som man skickade via postverket istället
- ... spelade man inte datorspel
- ... var det mycket stressigt att samla information

Fortfarande än idag

- ... äter man godis på lördagar
- ... skickar man brev, i form av julkort
- ... röstar man i politiska val via brev
- ... lever vi i ett kapitalistiskt samhälle som drivs av pengar

Samtidigt som andra världskriget (1939-1944) höll på

- ... föddes min bror
- ... fick kvinnor rätt att rösta i Frankrike i parlamentariska val
- ... började man ha demokratiska val i Turkiet

Mot slutet av 50-talet

- ... dog min mormor
- ... hände ingenting
- ... kom det nya dansar och musikgenrer (kategorier), exempelvis Rock'n roll

Med tiden ("progressivt" som ett adverb)

- ... reformerade man skolan i Sverige
- ... började man även äta godis på andra dagar än lördagar

Så småningom (OBS: "eventuellt" på engelska)

- ... fick alla i Sverige rösta i politiska val
- ... kommer vi alla att dö
- .. så småning blir allting lugnare i livet

I alla tider

- ... har man diskuterat svenskars sockersug
- ... har man försökt att förstå matkulturen i andra länder
- ... har man krigat något någon
- ... har studenter skippat lektioner

Nuförtiden

- ... äter man chokladasken Marabou vid jul- och helgdagar
- ... shoppar man på nätet (online)

Min kollega

Migrän

en hemsk huvudvärk

Övertalade → jag gör det BARA för att min kollega tvingar ig

Övertygade → min kollega har en poäng. Jag ändrar min åsikt

Vilket djur tror du är halast? En orm eller en ål?

Tips: När något är halt riskerar man att ramla. Bananskal och is är hala.

En ål är väldigt hal

Vilket kategori / typ av jobb är personer väldigt "hala"?

- Advokat
- Mäklare
- Politiker
- Säljare

Säger saker som inte är sanna, tekniskt sett.

Snabba fotbollsspelare är bokstavligen hala för de är svåra att greppa på fotbollsplanen.

Ett tips är att ha Google translate i er webbläsare under lektionen

Textboken, s. 72: Något som + Vilket

UPPGIFT: Titta på meningarna nedan.

1) Jag har en hund **som** heter Ludde.

Vilket ord refererar som till i mening 1)?

2) Jag har en hund som heter Ludde, **vilket / något som (kanske)** är jättekul för mig men kanske inte för min partner.

Vad refererar *vilket* till i mening 2)?

ALLT före *vilket*

Skitkonstig / (udda) konversation

Sveriges första godisgris

Han var Sveriges första godisgris, något som är ganska galet att någon åt godis redan på 1500-talet

Satsadverbial = ord som modifierar din attityd, exempelvis *inte*, *kanske*, *ofta*, *ibland*, *sällan*, *nog*, *väl*

- *Satsadverbial* = före verb i bisats

***vilket* = att ha en hund som heter Ludde**

Textboken, s. 72: Något som + Vilket

UPPGIFT: Titta på meningarna nedan.

1) *Jag har en hund **som** heter Ludde.*

Vad refererar *som* till i mening 1)?

2) *Jag har en hund som heter Ludde, **vilket** är jättekul för mig men kanske inte för min partner.*

Vad refererar *vilket* till i 2)?

Vad fan!

Vad slarvigt!

Vilket djur tror du är tystast?

Tips: *Tyst = Gör minimalt med ljud*

En spindel?

En kanin?

- Kanin är maxgräns. Inget djur kan vara tystare trots att kaninerna gör ljud med sina ben

På engelska säger vi tyst som en

Mus, flera möss

... och det gör vi också på svenska.

TEXTBOKEN, s. 64:

UPPGIFT: Titta på meningarna på s. 64. Säg rätt subjunktion från rutan på s. 64.

1. Jag gick till kursen ... jag hade huvudvärk

UPPGIFT: Ändra nu på satserna i övning E på s. 64, så att bisatsen kommer först:

1. ... jag hade huvudvärk gick jag till kursen

2. ... du vill kan ...

3. ... han städar ...

4. ... hon går ut ...

5. ... jag är så trött

Att ge ett tacktal

ett spel för personer i sina bästa år (pensionärer)

bryta trender

Gå mot strömmen

Är du övertygad eller övertalad?

- Marie-Pierre: Varken eller = du är inte övertygad eller övertalad

Man måste försöka!

SKyll dig själv = du missar något fantastiskt!

Nu snackar vi = nu pratar vi om en riktigt rolig aktivitet

TEXTBOKEN, s. 62: Skillnaden mellan att övertala och övertyga

UPPGIFT: Slå upp s. 62. Vi ska nu fokusera på skillnaden mellan *att övertyga* och *att övertala*

Övertala = Ge argument till en person så att person gör en aktivitet /sak (trots att personen inte vill göra aktiviteten / saken).

- *Min partner övertalade mig att börja dansa salsa. Jag ville inte men hon hade bra argument.*

Övertyga = Ge argument till en person så att person gör en aktivitet /sak (och tror det är en bra idé)

- *Min partner övertygade mig att börja dansa salsa. Jag tyckte också det var en fantastisk idé!*

Chilla lite

UPPGIFT: Läs dialogen på s. 62 mellan Gabriella och Mange (Magnus).

Diskutera efteråt:

A) Låter Gabriella övertygad eller övertalad?

B) Tror du att Gabriella ofta behöver en spark ("kick") i rumpan för att aktivera sig?

- Kanske är det här typiskt för Gabriella
- ELLER är det här typiskt beteende (attityd) från Mange. Mange är en person som är lite "på".
 - Den personen är lite på

Tagga ner

C) SCENARIO: Låtsas (fantisera) att ni är Gabriella och Mange och att det är dagen efter er pubbrunda. Hur nöjd är Gabriella med kvällen på en skala från 1 till 10? 10 betyder en magisk kväll.

Mange ringer upp Gabriella och frågar:

Tjena tjena! Läget idag? Är du bakfull? Gillade du gårdagen på puben (vår kväll på puben)?

Vad sa du? = Kan du repetera?

Hade Gabriella en rolig kväll tack vare Mange?

Hon var nöjd för att (Eftersom) Mange övertalade henne att hänga med eftersom hon nämligen träffade Siri på puben. Med andra ord träffade hon en brud (en tjej) på krogen (puben) som kanske kanske kanske är ett potentiellt dejtingprojekt (framtida partner) en helt rimlig teori.

Vad oväntat = det trodde jag inte

Du kan säga nej tack

Aldrig i livet (att jag ska dansa tango)!

Över min döda kropp att jag ska dansa tango!

Du har röda (lediga / fria) dagar måndag till torsdag och sedan jobbar du fredag

- Fredag = en klämdag → en dag mellan lediga dagar

Någonting är på gång = något håller på att hända

Vi ska inte säga inte.

Vet du varför jag tror att det här känns seriöst?

Snubbe = fman

Gabriella svarar: Mange, det här var den värsta / bästa kvällen i mitt liv.

Var Gabriella stel, tråkig, vild, rolig, för svensk, reserverad, inåtvänd

Textboken, s 62: Att övertala någon

UPPGIFT: Övertala din partner att göra någon av aktiviteterna på s. 62.

Tips: Du har bra fraser i **den gula rutan** på samma sida. Här är också några bra fraser.

- Okej då. Om du insisterar kan jag (väl) göra det.*
- Nej, jag vägrar! Punkt slut! Basta! Finito! Slutdiskuterat!*

TEXTBOKEN, s. 61: HÖRUPPGIFT DEL 1

UPPGIFT: Titta på nyckelorden på s. 61.

Jan: *Badhuset, bubblor, hopptornet, apelsiner, pyjamas*

UPPGIFT: Använd din vildaste fantasi och gissa hur Jan fredagsmyser.

- Jan gick till badhuset och hade pyjamas på sig
- Motiveringen till pyjamas var eftersom han ville maximera mysfaktorn
 - och för att han har lite svårt att separera drömmar från verklighet.
- vid hopptornet bredvid badhuset äter han apelsiner eftersom han har tar av sig alla kläder och är naken och vill då äta sin apelsin så han inte får någon apelsinsaft på kläderna
-
- Jan är lite smågalen

Vet du vad det är dags för nu?

Han kan baka en tårta med apelsiner som topping

- Det var allt jag hade att säga om Jan.

Inte så illa

- Jag tänker en svag 3:a eller max en 4

en rast tills 18.57

varje två veckor = varannan

UPPGIFT: Lyssna på Jans GANSKA KORTA prat om fredagsmys. Jämför Jans berättelse med din. Hur nära var din gissning på en skala från 1 till 10?

BONUSUPPGIFT: Kan du svara på frågorna 1-3 om Jan på s. 61?

Tips på bra fraser om du “zoonade ut” lite...

- Såvitt jag kommer ihåg ...
- Om jag minns rätt ...
- Från vad jag kommer ihåg ...
- Jag tror (det var så) att ...
- Jag har för mig att ...

Självklart är det också okej att använda de här fraserna:

- Fråga nummer 4 minns jag inte (tyvärr)
- Det där minns jag inte (tyvärr)
- Jag kommer inte ihåg
- Eehm...bra fråga! Jag har ingen aning!

Textboken, 63: Gabriella och Magnus

UPPGIFT: Läs första stycket i Gabriellas mail till Agnes på s. 63.

BONUSUPPGIFT: Ser du några subjunktioner (*ifall, inte ... förrän* etc)?

SCENARIO: Gabriella ska nu ringa upp Agnes. Men först kommer lite bakgrund till möjliga problem.

Om du är Gabriella ringer du upp Agnes och försöker övertala henne att hänga med till Stockholm för att besöka Siri. Gabriella är ganska intresserad av Siri men vill inte säga detta till Agnes ...

Ifall du är Agnes vill du bara stanna hemma och inte resa till Stockholm med Gabriella. Agnes är nämligen ganska trött på Gabriella eftersom Agnes tycker att Gabriella är lite för egocentrerad för Agnes smak. Agnes vill därför gärna att Gabriella ger sig iväg till Stockholm, men hon vill däremot inte hänga med!

Tips på bra (och dåliga) ursäkter för Agnes

A) Inte nästa helg för jag har en grej (sak / aktivitet)

B) Jag har inte ett rött öre (inga pengar)

C) Åh nej, det är exakt samma datum som jag planerade att ...

D) Nej tyvärr, jag måste jobba över eftersom ...

Tips: Du har bra fraser i den gula rutan på samma sida (på s. 62 i Textboken). Här är också några bra fraser.

- *Okej då. Om du insisterar kan jag (väl) göra det.*
- *Nej, jag vägrar! Punkt slut! Basta! Finito! Slutdiskuterat!*

BONUSfråga: Vad tror du väl betyder i den här kontexten?

- Väl = ett sätt att visa (demonstrera) osäkerhet
- = att visa att du är osäker

Lektionen börjar klockan 18.00 = du låter säker

Lektionen börjar **väl [veLL]** klockan 18.00 (...?) = du låter lite lite osäker

- Du är osäker beroende på din ton
 - Beroende = presens particip av beror på
 - Din ton bestämmer din osäkerhet

Rätt svar är nummer 4

Rätt svar är väl nummer 4 (...?) Eller?

Finns det ett tema?

Ni försöker inte ens hitta på bra ursäkter

Vi är inte vänner längre. Jag gör slut = vår vänskapsrelation är slut

Vadå då?

Sämsta ursäkten någonsin (jag har hört)

Jag förstår dig om jag får tänka lite senare kanske

Hästtjuvar → sjukt specifika och något udda / konstiga / märkliga temat

- Tjuvar (kriminella) som tar hästar

En fest med tema = en temafest

Du är en hemsk person

Tips: Man kan ge ett simplificerat eller ett avancerat svar på frågan om *väl*, vilket du kan läsa mer om i min [sammanfattning](#).

ef

TEXTBOKEN, s. 61: HÖRUPPGIFT DEL 2

Efrersom jag har ställt ett ultimatum

UPPGIFT: Titta på nyckelorden på s. 61.

Ullis: *som "alla andra", tröttna, en gammal hatt, (post-it)-lappar med aktiviteter*

UPPGIFT: Använd din vildaste fantasi och gissa hur Ullis fredagsmyser.

UPPGIFT: Lyssna på Ullis GANSKA KORTA prat om fredagsmys. Jämför Ullis berättelse med din. Hur nära var din gissning på en skala från 1 till 10?

BONUSUPPGIFT: Kan du svara på frågorna 4-6 om Ullis på s. 61?

Tips på bra fraser om du “zoonade ut” lite...

- Såvitt jag kommer ihåg ...
- Om jag minns rätt ...
- Från vad jag kommer ihåg ...
- Jag tror (det var så) att ...
- Jag har för mig att ...

Självklart är det också okej att använda de här fraserna:

- Fråga nummer 4 minns jag inte (tyvärr)
- Det där minns jag inte (tyvärr)
- Jag kommer inte ihåg
- Eehm...bra fråga! Jag har ingen aning!

TEXTBOKEN, s. 61: HÖRUPPGIFT DEL 3

UPPGIFT: Titta på nyckelorden på s. 61.

Fatima: *musikvideor, diskokula, saxofin, singelvänner*

UPPGIFT: Använd din vildaste fantasi och gissa hur Fatima fredagsmyser.

UPPGIFT: Lyssna på Fatimas GANSKA KORTA prat om fredagsmys. Jämför Fatimas berättelse med din. Hur nära var din gissning på en skala från 1 till 10?

BONUSUPPGIFT: Kan du svara på frågorna 4-6 om Fatima på s. 61?

Tips på bra fraser om du “zoonade ut” lite...

- Såvitt jag kommer ihåg ...
- Om jag minns rätt ...
- Från vad jag kommer ihåg ...
- Jag tror (det var så) att ...
- Jag har för mig att ...

Självklart är det också okej att använda de här fraserna:

- Fråga nummer 4 minns jag inte (tyvärr)
- Det där minns jag inte (tyvärr)
- Jag kommer inte ihåg
- Eeehm...bra fråga! Jag har ingen aning!

Textboken, s. 68: Presens perfekt

UPPGIFT: Säg rätt verb och rätt verbform i luckorna på s. 68.

Ex: Igår **gick** Petter ...

BONUSUPPGIFT: Vad är verbgruppen för varje verb?

TIPS PÅ AKRONYM: (ETT) GRÖNT G:

- 1. G gratulerar → gratuler**ade**
- 2a. R ringer → imperativ: Ring! → ring**de**
- 2b. Ö öser → Imperativ: Ös! → Ö**ste**
- 3. N når
- 4a. T tar

- 4b. G går

Slutar konsonanten på P K S T X (pakistax)?

Vi skickar vidare frågan till Ma

Att fela är mänskligt, att förlåta är gudomligt

Det är mitt fel. Jag tar på mig ansvaret (felet)!

Det var sista gången han slutade.

Min poäng är att jag inte vill att ni överanalyserar

Han slutade förra året. = PRETERITUM

- En specifik tidpunkt

Han har slutat många gånger = före nu + nu

- Implicit: Han fortsätter att sluta i framtiden också
 - Men än så länge (tills nu): han röker fortfarande
- En vacker dag: Han slutar röka (men det är inte idag)

En brinnande passion

Jag menade ett brinnande hat för verbgrupper

Vi **har gått** på bio tre gånger i år. Petter **rökte** ett helt paket cigaretter igår kväll.

Kan vi göra röker till ett presens particip?

- Rök → rökande

Oj! Vad mycket rökande det är här!

Oj vilket rökande det är här! = Vi fokuserar på *att folk* röker på en plats

En rökande person

Dagens visdomsord: Logiskt vill vi gärna använda samma tempus i samma mening. Men vi var däremot inte säkra

Jag förstår om du inte är övertygad. Kom igen Ivy!

Isåfall är det tur att du har en grammatikexpert Alicia

Ibland har en grammatisk tempus ingen logik

Han är född = På svenska

Han var född = på engelska

Några snabba tumregler för presens perfekt

1) Tid är ofta irrelevant

2) Aktivitet börjar FÖRE NU + NU

- *Jag har bott i Uppsala i 5 år (och jag bor där idag också)*
- *Jag har jobbat som lärare sedan (år) 2018.*

3) Slutar OFTAST på **-t** men **-tt** för verbgrupp 3 och **-it** för 4b

- Jag har studerat och läst ordentligt alla texter tills idag.
- Jag har trott på Gud hela mitt liv.
- Jag har varit i Australien

Några snabba tumregler för preteritum

1) Är alltid FÖRE NU

2) En specifik tidpunkt i dåtid

- *Jag bodde i Malmö (och nu bor jag i Uppsala).*
- *Jag jobbade som servitör när jag var ung*

3) Slutar antingen på **-ade**, **-de**, **-te**, **-dde** eller **SPECIAL**

- *Jag dödade en björn med mina egna händer*
- *Jag stängde ner mitt älgzoo efter för många klagomål*
- *Jag rökte många en cigarr eller två i min ungdom*

- Jag mådde inte så bra igår
- Jag gjorde inte min läxa.

Har du sovit bra? = Vi fokuserar på aktiviteten *att* sova

Textboken, s 62: Att övertala någon

UPPGIFT: Övertala din partner att göra någon av aktiviteterna på s. 62.

Tips: Du har bra fraser i den gula rutan på samma sida. Här är också några bra fraser.

- Okej då. Om du insisterar kan jag (väl) göra det.
- Nej, jag vägrar! Punkt slut! Basta! Finito! Slutdiskuterat!

BONUSfråga: Vad tror du väl betyder i den här kontexten?

- **Simplifierat svar:**
 - Väl betyder att du är lite osäker.
 - Det är ett satsadverbial = har samma position som *inte*.
- **Avancerat svar:**
 - Väl gör en mening till en fråga men har samma ordstruktur.
 - Du kan läsa mer om väl i min [sammanfattning](#).

Textboken, 63: Gabriella och Magnus

UPPGIFT: Läs första stycket i Gabriellas mail till Agnes på s. 63.

BONUSUPPGIFT: Ser du några subjunktioner (*ifall, inte ... förrän* etc)?

SCENARIO: Gabriella ska nu ringa upp Agnes. Men först kommer lite bakgrund till möjliga problem.

Om du är Gabriella ringer du upp Agnes och försöker övertala henne att hänga med till Stockholm för att besöka Siri. Gabriella är ganska intresserad av Siri men vill inte säga detta till Agnes ...

Ifall du är Agnes vill du bara stanna hemma och inte resa till Stockholm med Gabriella. Agnes är nämligen ganska trött på Gabriella eftersom Agnes tycker att Gabriella är lite för egocentrerad för Agnes smak. Agnes vill därför gärna att Gabriella ger sig iväg till Stockholm, men hon vill däremot inte hänga med!

Tips på bra (och dåliga) ursäkter för Agnes

A) Inte nästa helg för jag har en grej (sak / aktivitet)

B) Jag har inte ett rött öre (inga pengar)

C) Åh nej, det är exakt samma datum om jag planerade att ...

D) Nej tyvärr, jag måste jobba över eftersom ...

TEXTBOKEN, s. 65: Indirekta frågor

UPPGIFT: Komplettera meningarna MUNTligt på s. 65:

1. *Adam säger alltid att ...*
2. *Vet du om ...?*
3. *Birgitta undrar varför ...*
4. *Varför säger Eva att ... ?*
5. *Jag skulle vilja veta hur ...*
6. *Vet du inte varför ...?*

Vad är flitigast, ett bi eller en myra?

Tips: *Flitigast = Mest effektiv*

Flitig = jobbar konsekvent varje dag med något

jag rekommenderar att ni är flitiga och gör lite av era läxor varje dag.

Båda insekter är lika flitiga. Eller hur Anja?

- *Nej på svenska diskriminerar vi bin och höjer upp (glorifierar) myran*

Arg som ett bi och flitig som en myra

Bikupa = boende för bin

Myrstack = boende för myror

TEXTBOKEN, s. 50: SCENARIO: Naturvårdsverket

Grattis! Du jobbar nu på Naturvårdsverket, [en myndighet \("departement"\) som jobbar med naturen i Sverige](#). Ditt jobb är att svara på frågor som personer har om naturen, speciellt dem på s. 50:

Du kan ANTINGEN läsa texten *Stickande och bitande djur* på s. 52 ELLER så kan du fantisera! Du får gärna säga några lugnande ord till personen som ringer eftersom hen har panik.

här panikslagna tanten (gamla kvinnan)

Bra fraser för personen som ringer in och frågar:

- *Jag har hört att ...*
- *Jag hade bara en fråga om ...*
- *Stämmer det att ... ?*
- *Är det sant att ... ?*
- *Visst är det så ... ? = det är korrekt, ja?*

Kommer jag att dö av inflammationen?

Du kan göra en vaccination

Du kan vaccinera dig.

Skellefteå i norrland.

Jag ringer faktiskt inte om frågor om naturen. Många är kritiska mot mitt uttal så jag vill nämligen prata om hur man uttalar några svåra ord. Är det sant att du är en uttalsexpert?

Hur uttalar man de här ordet?

- Allergi?
- Komik?
- Politiker
- Politik
- Akademisk
- Dramatisk
 - Nej Anton, man säger faktiskt inte dramatisk. Man säger nämligen dramatisk

Skaka dramatiskt på huvudet

Vi tar en rast tills 18.53.

Borde jag ställa in min resa till Stockholm? Jag ska nämligen ut och vandra i naturen. Det är inte farlig om du vaccinerar dig

Impning / ympning → det låter som ett gammalt tyskt ord men det är inget ord på svenska tyvärr

Stefan från Göteborg

Trots min breda dialekt.

Nu fattar jag vad du menar!

Hjälp! Jag tror jag är döende!

En fästing bet mig! Jag tror jag är sjuk och döende i TBE!

1. Många dör av huggormsbett varje år.

- **Fantasi-svar:** Jajamensan! Så många dör varje år! Därför måste du vara försiktig och döda ormen så snabbt som du kan!
- **Korrekt svar:** Nej, det är väldigt få som dör. Däremot är det viktigt att du kontaktar sjukhuset om du har blivit biten. Och du behöver inte döda ormen – vi har nämligen inte så många huggormar i Sverige och vi vill inte utrota dem.

2. Huggormar är rädda för människor.

3. Getingar kan vara farliga för alla människor.

4. Varje år dör ungefär tio personer av getingstick

5. Fästingar suger bara djurblod.

6. Man kan få farliga sjukdomar av fästingar.

7. Man kan vaccinera sig mot alla fästingsjukdomar.

Fler frågor? Använd din kreativitet!

SCENARIO:

Du jobbar på djurakuten på WWF, och ditt jobb är att ta emot larmsamtal över telefon. Nu ringer det i telefonen. Personen som ringer dig har panik eftersom hen ser ett farligt djur. Du måste lugna personen och ge instruktioner för hur hen ska hantera det farliga djuret.

Tips: På s. 52-54 kan du läsa mer om vad du borde göra om stöter på ett farligt djur (exempelvis björn eller varg). Här är några scenarion:

1. Älgarna i mitt älgzoo attackerar mig!
2. Jag köpte en björnunge i julas till min partner. Det var ingen bra idé...
3. Jag skaffade tre vargar som sällskapsdjur och nu klagar grannarna

Fler scenarion? Använd din kreativitet!

Av förståeliga skäl (motivationer)

Vilka är farligast, vargarna eller dina arga / ilskna grannar?

Tuffa till dig = gör dig tuffare

TILL DINA GRANNAR: Ge er iväg så att mina vargar kan bo här

fladdermöss

Lite otippat (kunde jag inte se komma)

Ifall du ska kunna komma överens (bli kompis) med dina grannar, vad behöver Stephanie göra?

Ifall hon vill komma överens med grannarna, kan hon bjuda på lite lagad mat.

Ifall hon INTE vill komma överens med grannarna, kan hon börja bråka (verbalt, inte fysiskt) om allt och ingenting.

Tror du att det var en järv

Inte förrän vi kan få bort din järv kan du gå tillbaka till din trädgård

- **Först måste vi få bort järven**
- **SEDAN kan du gå tillbaka till din trädgård**

Den här skunken

Har du testat skrämma iväg den? Skunkar är nämligen rädda för människor i allmänhet och tyskar i synnerhet.

Jag åka hem tidigare från jobbet. Jag ska nämligen till Paris för en långhelg med min partner!

Jag är hungrig. Därför ska jag äta mat.

Jag är trött men jag är dock inte sömnig.

Jag är lång. Däremot är jag inte stark.

BONUSUPPGIFT: På s. 48 i Textboken har ni några exempel på uttryck med djur. Vilket uttryck passar bäst till vilket djur?

Googla djuret

En drottning = en kvinnlig monark

Adjektiv och djur (från s. 46 i Textboken).

Statsministern har ringt och sagt det är panik. Han behöver några exempel på djur!

Vi säger till statsminister! Vi återkommer på onsdag!

Självständig (de väljer sitt liv och sitt öde”) – katter, åsnor är kanske på sitt sätt.

Trofast (lojal / bra på att följa instruktioner / order) – hundar

Tyst – en mus, flera möss, hamster, marsvin

Lydig – Bra på att följa order / instruktioner

Busig – Apa,

Stilig – Tiger / lejon, giraff, häst

Vacker – Häst, påfågel

Gullig – katt, kanin, kattungar (bebiskatter), ekorre

Intelligent – hund, delfiner, varg, myror

- Myror måste samarbeta (jobba tillsammans) i en myrstack

Stark – Oxe, hästar, gorillor

Lekfull – Apa, utter, hundar, kaniner, pandor

- en nysande panda - ett viralt youtubeklipp
- En annan panda leker med panda 2

Opålitlig (inte lojal) – räv, katter, fiskar (du vet aldrig vad fiskar kommer att göra; de lever sitt egna liv)

Pålitlig (någon som är där för dig) – hund, oxe

- En nära vän eller en familjemedlem är oftast den mest pålitliga i din sociala cirkel.

Graciös / eleganta – Svan, giraff, hästar (de är så muskulösa)

Påhittig (har mycket fantasi och kreativitet) – apor, fåglar som dansar i tropiska regnskogar (jag har glömt bort namnen på dem)

Klumpig – Sengångare, hundvalpar (bebishundar),

Listan är komplett nu!

Ni är duktiga på att komma på (lista / brainstorma) djur

Vad är skillnaden egentligen mellan pålitlig och trofast?

UPPGIFT: Vilka av djuren på bilderna på s. 46 passar som husdjur / sällskapsdjur? För vem passar de?

Tips: Använd gärna fraserna i den gula rutan på s. 46

TEXTBOKEN, s. 48: Djurliknelser (“djuranalogier”)

UPPGIFT: Vilket djur passar i uttrycken på s. 48?

UPPGIFT 2: DISKUTERA:

- Vilket av djuruttrycken beskriver dig bäst?
- Kan du översätta en djurliknelse från ditt språk till svenska?

BONUS: Fundera på: Hur gör vi presens particip av följande verb och verbpartiklar?

Följa efter (att stalka) → Först läser vi om älgar. I efterföljande texter ska vi diskutera björnar och vargar.

Ett virus hände i Kina. I **efterföljande** månader spred sig viruset till hela världen.

En efterföljande text (nästa text man ska läsa / diskutera).

Följa! → följ! → slutar på konsonant eller vokalen -a → ande
- Följande

Svullna upp → Patientens tunga är just nu uppsvullande / uppsvullnande

Vad ser vi för system med verbpartikel som presens particip?
- Partikeln går först. Sedan kommer presens particip

Du måste slappna av

- Där ligger en avslappnande person
- Bättre: Där ligger en avslappnad person → perfekt particip → senare! Avancerat

Annars är det bra med dig?

Svettas du också som en gris

Stor som en ko = inte något vi brukar säga men det låter svenskt

Nu är jag så låg (på energi)

Det är varmt som satan idag i Sverige. Jag sover skitdåligt.

Uttryck på andra språk:

- Liknande uttryck:
 - Titta (stirra) på någon som en oxe tittar på ett tåg
- **Uttryck på mandarin (om jag förstod uttrycken rätt)**
 - Du är dålig som en orm
 - = Hal som en ål
 - Fritid som ett bi
 - = Du jobbar mycket
 - En myra mitt i grytan
 - = Jag vet inte vad jag ska göra. Därför behöver jag instruktioner.

Det finns två sidor av varje mynt.

FACIT

- Envis som en åsna
 - *Simon lyssnar aldrig utan bara gör sin egen grej. Han är envis som en åsna.*
- Tyst som en mus
 - *Kalle gick försiktigt upp för trappan, tyst som en mus.*
- Flitigt som ett myra
 - *Man jobbar mycket och effektivt om man är flitig som ett myra.*

- Stark som en oxe
 - *Lisa är stark som en oxe. Hon kan träna styrketräning 5 gånger i veckan utan problem!*
- Hungrig som en varg
 - *Jag åt två familjepizzor för jag var hungrig som en varg.*
- Arg som ett bi
 - *Lisa blir arg som ett bi på andra biltrafikanter. Då skriker hon: Jävla idioter!*
- Snabb som en vessla
 - *Jian sprang snabbt som en vessla.*
- Att äta som en häst
 - *Amanda har lite dålig etikett så hon äter som en häst.*
- Hal som en ål
 - *Politiker är hala som en ål. De lovar en sak men gör en annan sak.*

Uttryck på andra språk:

- **Uttryck på mandarin**
 - Du är dålig som en orm
 - = Hal som en ål
 - Fritid som ett bi -
 - = Du jobbar mycket
 - En myra mitt i grytan

- = Jag vet inte vad jag ska göra. Därför behöver jag instruktioner.

Farlig = se upp! Akta dig!

Farlig = du kan dö eller bli skadad.

TEXTBOKEN, s. 49: Farliga djur

DISKUTERA:

Vilka djur och insekter är farligast på s. 49?

Den farligaste får siffran 1.

BONUSfråga: Vad borde man göra om man blir attackerad av respektive djur?

Motivera också gärna varför!

Älg

- Den är gigantisk'
- Och aggressiv om sina ungar (bebisar)
- Vanligt att du har en (bil)olycka

Kanin

- De dödar ditt hjärta av söthet / gullighet

Hund

1. Fästing = [feSSSting]

Häst

Geting = "Nästan samma som ett bi"

Björn

Katt

Fågel

Varg

Råtta

Orm

+ **Fler**

Spindel

Bi

Järv = Logan i X-man

Råttor bär på många sjukdomar. **Däremot** bär de inte på Svarta Pesten (digerdöden) nu. Det var en stor sjukdom som dödade en $\frac{1}{3}$ av Europas befolkning på medeltiden (1300-1500).

Man kan tro att vargen är ett farligt djur. Men det är nämligen hunden som ofta dödar människor. De kan ha rabies eller bära på sjukdomar.

Ni skakar på huvudet

Rast tills 18.56

Vilket djur brukar döda flest människor Alicia?

Är det vanligt att

Vad är den näst farliga djuret eller insikten tycker?

Finns det många älgar i Sverige?

Kan en huggorm döda dig? = göra så att du dör

- Nja, den brukar inte döda med sina bett. Men den kan **dock** döda personer med allergi.

Hästar är oförutsägbara. De kan sparka dig i ansiktet (fejset)

Älgar och björnar är farliga men sällsynta (“ser vi sällan”)

- Det är inte ofta vi ser en älg eller en björn, tur nog.

Sällsynta = inte så många!

Ringa upp Antons privatklinik om du har råd (pengar).

TEXTBOKEN, s. 47: specifika verb och verbfraser

Nedan finns en uppgift baserat på verben och verbfraserna på s. 47.

Istället för att bara gå igenom verben och verbfraserna ska vi istället ha ett scenario där ni ska använda orden i en kontext.

Jag såg inga vilda, farliga djur, exempelvis björnar, vargar eller älgar

Har du sett några vilda djur?

Inga djur ute i det fria

Bara ekorre

Du bor i en stad.

Den är kanske väldigt “självständig”

Akta er för Stefanies katt om katten är hungrig!

Finn det inte många farliga hippies där?

- De är ofarliga! Skoja bara: de är farliga. Akta er för hippies!

Fanns det några farliga djur, bortsett från din sambos familj?

Du har löst ett personligt problem

Har du också njutit ("positivt konsumerat") av det fina vädret den här helgen?

På helgen åkte jag och min familj till Stockholm.
Vädret var härligt i två, för jävligt nästa.

Najs!

Svamp = kategorin

- Kantareller
- Karl-Johan svamp → den är giftig! Ät inte den! Du kan dö.
-

SCENARIO:

Du kommer nu vara med i en podd (podcast) där du ska berätta om dina husdjur som du hade när du växte upp. Podden har djur som tema men har också några inkonsekventa frågor... Personen som intervjuar får gärna också svara på frågorna :)

Du får gärna fantisera detaljerna!

Tips: Intervjufrågorna kommer även inkludera adjektiven från s. 46 i Textboken B1+B2.

*Välkommen till "Varför du behöver husdjur"! Med oss idag har vi *NAMN*, en riktig djurvän. Välkommen hit!*

Rida

- Vad rider du helst, en ilsken (arg) häst eller en klumpig ("ograciös") surfbräda?
 - **Tips:** Ryttare rider hästar och surfare rider på en surfbräda

Drömma (om)

- Vad drömmer du om i livet? Det behöver inte vara relaterat till djur!

Jag vill leva "det goda livet" (inte jobba)!

- Vad drömmer du om på nätterna?
- Har du några mardrömmar (dåliga drömmar)?
- Har du några återkommande (som kommer tillbaka) mardrömmar?

Övertala

- Lyckades du övertala dina föräldrar att köpa ett husdjur när du var liten?

Skaffa (fick)

- Skaffade du ett nytt husdjur efter att ditt gamla husdjur dog?
- Är du inte intresserad av att skaffa ett till (extra) husdjur?

Jag saknar vänskapen / sällskapet med katter från min barndom!

Spara

- Har du sparat många bilder på dina husdjur i en mapp eller i en molntjänst på din dator?

Apple har en molnservice (molntjänst) som heter "Jagmoln"

Gå förbi

- Kul fakta! Visste du att frasen “gå förbi” har en verbpartikel och är vanlig synonym för “passera”? Är inte det här superintressant kuriosa (trivial information)?
- I en kö kan man också säga: “Du kan gå förbi” när du vill att personen ska gå före i kön. Visste du detta?

Klappa

- Tycker du det är läskigt att klappa en häst?
 - Personligen är jag rädd att den ska bita eller sparka mig! Jag tycker alltså (ergo) att hästar är farliga!
- Vilket djur skulle du helst vilja klappa?
 - Vilket djur har exempelvis mjukast päls?

Trösta

- Tröstade dina “päron” dig (slang för föräldrar) när ditt husdjur dog? Vad sa de exempelvis för att du skulle sluta gråta och vara ledsen?
- Vad skulle du säga för att trösta ett litet barn som inte fick en häst som present?

Sjö = Vättern eller vänern (vatten i landet)

Kö = Man måste köa i mataffären

- Moderna låneord har inte samma lingvistiska regler som andra, mer konventionella låneord

Kille

Köpa = chöpa

Kista = chista

Jag misstänkte det

Leka (med) Har du några lekt med några djur den här veckan?

- Skulle du säga att du är en lekfull person? Tycker du exempelvis om att leka med små barn eller husdjur? Är du duktig (bra) på att skapa påhittiga (kreativa) lekar för barn eller husdjur?

Ta hand (om)

- Vilket djur är jobbigast att ta hand om? = Vilket djur betyder mest jobb?
- Vilket är minst jobbigast att ta hand om?
- Vilket djur känns helt okej att ta hand om för dig?
 - En lydig kanin
 - En tyst men sällskapssjuk (vill aldrig vara ensam) hund
 - En gullig men opålitlig hundvalp (en “bebishund”)
 - En graciös men självständig katt
 - En busig men kor~~k~~ad kattunge (en “bebiskattunge”)
 - En farlig spindel
 - En intellig~~e~~nt undul~~e~~t (en liten söt fågel)
 - En vacker papegoja (färgglad fågel som kan prata)
 - En stark och trofast (lojal) häst

Gå ut med

- Är det möjligt att gå ut med en katt med ett koppel? Rekommenderar du det? Varför (inte)?
 - **Tips:** Hundar måste ofta ha koppel i naturreservat.
- Hur länge tror du hunden får vara hemma innan man måste gå ut med den i Sverige?
 - Jag har hört att man får max lämna i sex timmar
 - Jag har hört att man får lämna hunden upp till sex timmar för sig själv
 - **Det stämmer!**

- Enligt svensk lag får man bara lämna hunden ensam i sex timmar.
 - Det är dock många som struntar / ignorerar den här lagen
 - Ingen har fått böta (betala pengar) för det här brottet
 - BRott = brott och straff av dostojevskij

Tjata

- Tjatade du mycket på dina föräldrar om att du ville ett husdjur när du var liten?
 - Hade du exempelvis svårt att respektera ett nej från pärenen?
- Brukar du tjata mycket på någon i din vardag?
 - Personligen tatar jag mycket på min tjej att hon ska bädda (fixa) sängen när det är hennes tur att fixa den.
- Vad brukar man tjata om i svenska samhället? I världen?
 - **Tidigare elev:** Svenskar tatar mycket om att skatter borde sänkas eller höjas.

Just nu är det inget tjt (substantivet) i ditt liv

När du tatar för mycket reagerar den andra personen och säger:

- Det var mig ett jävla tjt! = Du tatar för mycket!

Tjata = att säga något igen och igen och igen

Pappa: Det var mig ett jävla tjtande.

- Är presens particip substantiv? Jajamensan!

Du läser mina tankar!

Vara rädd (för)

- Vad är du mest rädd för mellan en varg och en älg?
- Vilken tror du leder till flest dödsfall eller olyckor?

Tro

- Har du någon form av tro? Exempelvis:
 - Tror du på en religion?
 - Tror du på kärleken?
 - Tror du på ett öde? = Att ditt liv är (förut)bestämt?
 - ... Eller tror du på att skapa ditt eget öde?
 - Tror du på allt lärare säger?

Växa upp

- Var du ett påhittigt / kreativt barn när du växte upp?
- Var du ett busigt barn?
 - Gjorde du exempelvis många saker som du inte fick göra?
 - Ignorerade du ofta regler?
 - Har du något exempel på något bus du gjorde?
 - Självt brukade jag klättra mycket på min grundskolas tak när jag gick i högstadiet! Min mamma fick lyckligtvis aldrig reda på detta!

Längta (efter)

- Längtar du efter ditt hemland?

Stirra (på)

- Är det farligt att stirra en varg i ögonen när man stöter på (träffar oplanerat) en varg ute i naturen?
 - Vad säger din magkänsla / intuition?
 - Vad står på s. 54 i Textboken om vad man ska göra?
- Brukar du stirra på stiliga (James Bond) eller vackra (Mona-Lisa) personer ute på stan?

- Jag brukar varken stirra på stiliga eller vackra personer. Jag försöker stirra så lite som möjligt.
- **En kulturell fråga:** Måste du stirra någon i ögonen efter att du har skålat med personen?
- Stirrar du djupet in i personens själ via ögonen?
- ~~Minderåriga = under 18 år~~
- Drinkarna kan vara giftiga (dödliga) och du vill läsa personens intentioner (avsikter)

Spola ner

- Spolade du också ner dina akvariefiskar i toaletten efter att de hade dött? Visst är inte det en värdig / respektfull begravning?
 - Vi spolade alltid ner dem.
 - Jag ahr sett Hitta Nemo! Fiskarna kommer till efterlivet ute i havet.
- Hade du kunnat tänka dig att göra det?
- Tjatade dina föräldrar alltid om att du måste spola (toaletten) efter du att du hade gjort "nummer 2"?

SCENARIO:

Grattis! Du är har nu grundat en koloni på Mars. Du ska skapa ett statsskick, och svara på följande frågor:

1) Vad ska landet heta?

2) Vilket statsskick vill du ha? Republik? Parlament? Diktatur? Kejsare?
Monarker?

3) Om parlament: Hur många partier kan existera? Hur många röster behöver man för att komma in i parlamentet?

4) Vem bestämmer på regional nivå? Finns det ett exempelvis landsting (regionala partier)?

5) Vem får rösta på kommunal (lokal) nivå?

Inte riktigt samma sak: *Ympning* $\approx$ *vaccinering*

- *Ympning* = När man planterar en växt (en planta) i ett träd
- **Med andra ord:** *samma princip som med vaccinering*

MEN: *Ympa* = Gammeldags ord för "vaccinera"

Där ser man = vad intressant (det visste jag inte)

Du borde vaccinera ditt barn. = den vanligaste frasen.

Du borde låta ditt barn vaccinera dig. = Du borde inte stoppa ditt barn från att vaccinera sig.

SCENARIO:

Du jobbar på djurakuten på WWF, och ditt jobb är att ta emot larmsamtal över telefon. Nu ringer det i telefonen. Personen som ringer dig har panik eftersom hen ser ett farligt djur. Du måste lugna personen och ge instruktioner för hur hen ska hantera det farliga djuret.

Tips: På s. 52-54 kan du läsa mer om vad du borde göra om stöter på ett farligt djur (exempelvis björn eller varg). Här är några scenarion:

1. Älgarna i mitt älgzoo attackerar mig!
2. Jag köpte en björnunge i julas till min partner. Det var ingen bra idé...
3. Jag skaffade tre vargar som sällskapsdjur och nu klagar grannarna

Fler scenarion? Använd din kreativitet!

Textboken, s. 76:

UPPGIFT: Lyssna på följande ord från s. 76 och markera betoning

Ex: Dator

Datorer

En rektor

Rektorer

En professor

Professorer

En revisor

Revisorer

En motor

Motorer

En doktor
Doktorer

Kan du se ett system?

Fond

Bonusuppgift: Kommer du ihåg betoningen för följande ord?

- 1a) Allergi
- 1b) Allergiker
- 1c) Allergisk

- 2a) Politik
- 2b) Politiker
- 2c) Politisk

- 3a) Kemi
- 3b) Kemisk
- 3c) Kemist

- 4a) Pragmatikerna
- 4b) Pragmatiken
- 4c) Pragmatiska
- 4d) Pragmatiskt

Textboken, s. 74: Konditionalis 1

Konditionalis 1 (hypotetiskt scenario)

1. Om jag var / vore rik skulle jag flyga jorden runt.

= **Alternativt universum**

= En hypotes/något hypotetiskt

= Tid är irrelevant

= *vore* är en konjugation på verb som knappt existerar längre i svenska språket. Många säger istället *var* idag.

Tips på svar: om-bisats + **SKULLE** + **subjekt** + inte + resten

KORREKT? Om någon bjöd mig på surströmming, jag skulle springa iväg jättesnabbt → **FEL: SVENGELSKA**

Om någon bjöd mig på surströmming, jag skulle jag springa iväg jättesnabbt
→ **KORREKT**

- Om jag vore / var rik **SKULLE** **jag** köpa en privat ö.
- Om jag var du **SKULLE** **jag** inte ha köpt en privat ö.
- **Jag** **SKULLE** inte köpa en privat ö om jag vore du.

AVANCERAD:

- Om jag vore rik **HADE** **jag** inte behövt jobba.
- = Jag **HADE** inte köpt en privat ö om jag vore du

SPECIAL: Man kan också säga konditionalis 1 med den här konstruktionen:

Hade + subjekt + inte + verb + VERB + subjekt + inte + resten

- *Hade jag varit rik **SKULLE** jag köpa en privat ö.*
- *= Hade jag varit rik **HADE** jag köpt en privat ö.*

UPPGIFT: Diskutera frågorna på s. 74:

Vad skulle du göra ...

- ... om du var monark (drottning eller kung) för en dag?
- ... om du var kronprinsessan Victoria?
- ... om en monark ville gifta sig med dig?
- ... om du fick en chans att resa till månen?
- ... om du var osynlig en dag?
- ... om du vann 10 miljoner kronor?
- ... om du var finansminister i ditt land?
- ... om någon bjöd dig på surströmming?
- ... om du vaknar upp som det motsatta könet för / i en dag?

Tips på svar:

- Om jag vore en monark SKULLE jag ...
- Om jag var en ...
- Hade jag varit en ...

Nu är det lite intressant också att jag sitter som enda man i gruppen.

- Jag skulle både skratta och gråta

Kompromisslöst

Jag ska hälsa till Beyonce att du tackar bestämt nej

Om ... skulle det jag köpa en kurs bilkörning så jag kunde öva lite mer och ta körkort

Uppgift: Redogör sedan vilka du svar du har fått med hjälp av fraserna i den gula rutan på s. 74:

Många sa att ...

Det vara bara en/två som svarade

De flesta svarade att ...

Ett par personer sa att ...

Det var ingen som sa att ...

SCENARIO

Grattis! Du är nu monarken i Sverige. Monarken träffar statsministern och utrikesministern på en fika ibland i utrikesnämnden där monarken blir uppdaterad om internationella frågor. Monarken ska nu informeras om skandaler i Sverige, exempelvis:

1. Österrike säger att Sverige fuskar i Eurovision (och det är sant)

2. Nordkorea har fortfarande inte betalat [för volvobilarna de köpte på 70-talet](#).

- Vi har fått 0 kr för bilarna vi säljer, även om det är Kinas problem just nu
- Kinas problem
- Stora delar ägs av ett kinesiskt företag
- Det får lösa sig (själv)! = framtiden får fixa problemet, inte vi.

3. Danmarks prins vill göra Skåne danskt. Många rebeller i Skåne vill göra en revolution.

- Vi komemr slåss till sista droppen / andetaget
- En lösning på problemet:
 - För att situationen ska förändras måste skåningar rösta i en folkomröstning (ex: BRexit, Skottlands självständighet 2014)

*Ers majestät, jag har något att berätta som **ni** borde veta...*

Det är lite taskigt (otrevligt)

Vi måste förhandla / kompromissa med Österrike

Vi tar rast tills 18.58

Textboken, s. 73: Kungafamiljen

På s. 73 ser du en bild på kungafamiljen. Du ska nu presentera hela kungafamiljen (så gott du kan) för en utlänning (en person som inte är från Sverige).

Använd en hel del fantasi och gärna lite skvaller (information från tabloidtidningar”) som ni har hört

Bra fraser

- *Längst till höger / vänster ser du Prins Daniel / Drottning Silvia. Båda är en del av kungafamiljen men kommer inte ärva tronen.*
- *Bakom Kungen står det (ö)kända paret “Madde” och affärsmannen Chris O’neill.*
 - *Hon gillar sin diplomatiska immunitet, speciellt när det kommer till att parkera bilen.*
 - *Det är ett impopulärt val i Sverige där vi gillar att se på alla som lika*
- *Mittemellan dem, precis framför dem, står Kronprinsessan Victoria med sitt barn Estelle.*
- *Vissa i kungafamiljen är mer populära än andra ...*
 - *prinsessan madeleine är inte lika investerad i Sverige, tycker många, eftersom hon bor i London*
- *Jag har hört Cagla kan tänka sig att dejta prins Carl Philip ...*
 - *Har du lyckats få en dejt med prinsen än?*
 - *Om jag kunde dejta prins Carl Philip skulle jag låta han betala för min fika*

Inte X ~~men~~ utan Y

Sveriges internationella politik: Sverige är inte en ekonomisk stormakt utan en HUMANITÄR STORMAKT. Vi ska kontrollera genom “mjuk makt”, inte hård makt

- Det finns faktiskt en youtubeklipp om humanitär stormaket som är en sång från satirgruppen Grotesco

vadå?

En relativt ekonomisk stormakt (ett land med mycket makt)

speciellt / framförallt

Har det varit

Jag läste (på) på wikipedia

- läste på = läste mycket (blir expert på något)

Alicia är fortfarande på en röd dag allihopa!

Ta semester = fri från jobbet

Fredagsmys i en hel dag = generöst!

Det var inte tillåtet att monarken fick gifta sig med “en vanlig person” (icke-aristokratisk)

Kvinnan i sina bästa år

värdinna

Jordnära personen

SCENARIO:

Låtsas (fantisera) att din partner insisterar på att ni måste köpa ett djur från s. 48-49. Din partner presenterar fyra olika alternativ:

- a) En älg och dess kalv (kalv = "bebis-älg")
- b) En björn (den går dock i ide ("sover") varje vinter)
- c) En varg (men den kommer aldrig attackera dig)
- d) Ett djurpaket: 10 hästar + 4 huggormar (farliga ormar)

Partnern börjar med att säga: *Älskling! Jag fick en fantastisk idé på vägen hem från jobbet.*

Tips: Bra adjektiv finns på s. 46 och bra verb på s. 47

TEXTBOKEN HÖR, LK 18, s. 47:

HÖRUPPGIFT: Lyssna på Maggis ganska tråkiga berättelse och försök svara på frågorna om Maggis berättelse på s. 47. Det är helt okej om ni "zoomar ut" lite...

Jag har glömt bort det = jag kommer inte ihåg

SCENARIO: En person är nu Maggi och en annan person är en förälder. Du ska berätta för Maggie som det är: Maggi, du kommer aldrig få ha ett husdjur. Vad säger du som förälder för att trösta Maggi?

Jag ska ta ett snack (ett prat / en konversation) med min yngre brorsa (bror)

- Du är lillebror så du är lite sällskapssjuk

EN VIKTIG UPPDATERING OM NÄSTA KURS:

Det stod (var) ett fel med nästa kurs dagar

- Nästa kurs är också måndagar + onsdagar
 - → **INTE måndagar + fredagar**
- Ja! Jag kommer ha nästa kurs också så ni slipper mig inte

Den är inte aktuell för mig just nu

Man måste göra om kursne

Ganska säker på att kursen börjar direkt efter den här.

- ... om vi har studenter, som vi inte har just nu.
- Den borde vara B2 del 1

Om det står måndagar och fredagar

får ni gärna berätta för mig

Om du blir en narkotikadrottning (kvinnlig monark), hur skulle ditt liv se ut då?

- Du kontrollerar all narkotika på den amerikanska kontinenten

- Du hade abdikerat från din (metaforiska) tron

Ironisk: Jurister jobbar med lagar

Textboken, s. 76: Man ska aldrig säga aldrig

På s. 76 ser vi ett uttryck: "Man ska aldrig säga aldrig". Det betyder att ibland måste man göra något (eftersom situationen kräver det). Ett nära relaterat uttryck (fras) är: "Nöden [en nödsituation] har ingen lag!"

UPPGIFT: Diskutera följande frågor från s. 76:

Vad skulle det krävas ...

- ... för att du ska **stjäla** något?
 - **Tips:** Stjäla = ta en sak från någon
- ... för att du ska ljuga för din bästa vän?
 - **Tips:** Ljuga = att inte tala sanning
- ... för att du ska slå någon?
 - **Tips:** Boxare slår varandra under en boxningsmatch
- ... för att låna ut en stor summa pengar till någon?
- ... fler exempel?

TIPS: Använd gärna konditionalis 1 i ditt svar:

- *Om jag var jättehungrig, skulle jag kanske stjäla lite mat*

Pålitlig

Om jag ska stjäla något, skulle jag stjäla blommor från min grannes trädgård.

Om någon förolämpar mig

Om jag ska slå min man skulle det vara för han tog min pizza från min tallrik

Om du ska kräva garantier av personen du ska låna ut pengar till, vilka garantier hade du krävt?

Ett kontrakt / avtal

- Du betalar "fett" / svinmycket / jättemycket med ränta (extrapengar för låmnet)

Vad fett! = Vad coolt!

Pålitlig

Textboken, s. 75: Kungafamiljen och Sveriges statsskick

HÖRUPPGIFT: Lyssna på när jag läser högt stycke 1 och 2 ur texten på s. 75 och svara på frågorna nedan. Är du för trött kan du läsa texten istället.

Frågorna för stycke 1 och 2

A) Bjöds Jean Baptiste Bernadotte hit från Frankrike för att bli kung? Och isåfall: Varför?

- Jajamensan = definitivt

- Det saknades en monark i Sverige, mer specifikt en efterträdare till en kung. Därför bjöd man hit generalen Bernadotte
- Sverige i allians eller i samarbete med Frankrike
- Slumpen (livets ironi) bestämde mer än någon faktisk planering

B) Vem är den nuvarande kungen gift med? Var giftermålet något problem?

- Vi hör dig knappt
- Tidigare fick man inte gifta sig med vanligt folk, som plebejen Anton
- Vanligt ordinärt folk
- Jag känner mig utpekad
- Man måste vara gift
- Det är ett tvång att personen måste ha en luthersk tro för att gifta sig med regenten
- Man är tvingad till att konvertera till en luthersk tro

C) Hur har tiderna förändrats? Måste exempelvis regenten (monarken) fortfarande be om lov för något?

- Be om lov [låååv] = Formellt fråga om något
- *Kalle ber om lov att gå på toaletten*
 - = *Kalle frågar om han kan gå på toaletten*

Kronprinsessan måste be både kungen (monarken) och statsministern om lov att gå gifta sig med sin älskade

- *modernt, progressivt land*

Han såg CAgla och på stan och det sabara BAM! Så blev han kär i henne. Han stötte på henne (flörtade)

Lite för privat fråga

- *Respekterar lite integritet*

Nu initierar jag en revolt. Sara, du abdikerar nu för folket har rest sig mot Antolands diktator. Du flyr från landet till Danmark och bor där resten av ditt liv.

Nu ska vi skriva en konstitution för Antoland.

käraste

Sade de ja till att du kunde gifta dig?

Det blir inget giftemål

Jag hörde om en skandal: att han inte var av kungligt blod utan bara en vanlig ordinär person som Anton. Fy fan för dem!

- *Mångfald = olika kulturer tillsammans*
- *Vissa säger att det är lite incest mellan kungfamiljer*

Grattis! En av er är nu kronprinsessan som ska fråga både kungen (monarken) och statsministern om lov att gå gifta sig med sin älskade. Problemet är bara att ni lever i Antoland...

- D) Vad måste man vara beredd (redo) på att göra om man ska gifta sig med regenten?

- Man måste konvertera till luthersk tro

Uppgift: Nu läser jag stycke 3. Om du är på väg att somna rekommenderar jag att du läser stycket själv istället

Frågorna för stycke 3

E) Vem är statschef i Sverige mellan kungen och statsministern?

F) Vilka aktiviteter får den sittande monarken inte delta i? Varför?

G) Vad går i arv i Sverige?

- Går i arv = ärvas → Vad en äldre generation ger till nästa generation

H) Kommer en drottning eller en kung efterträda Carl Gustav XVI (den sextonde)?

Textboken, s. 75: Berätta om statsskick

UPPGIFT: Berätta (så gott du kan) om ditt lands statsskick. Det är dock helt okej om du istället vill berätta om statsskicket i fantasi-landet *Antoland*

Person 2 lyssnar intresserat och ställer många intresseväckande frågor.

- *Wow, det där visste jag inte om Antoland.*
- *Men hur är det med ... ?*
- *Är X en grej i ditt land?*

Vad är regeringen i Antoland? Är det en monark (kung eller drottning) eller en statsminister eller premiärminister?

Finns det en stereotyp om medborgare?

- Alla är konstant glada och optimiska personer
 - Det låter lite sådär

Fuillt förståeligt = ganska logiskt

Inget allvarligt?

Böjt ryggen konstigt

Världsledande i wifi

- Alla sitter och streamer på youtube

Diktator i en diktatur

Vad ligger (är) inkomstskatten på (i Antoland)?

- Runt / drygt 20 procent
- inkomstskatten = skatt på din lön (pengar du får från jobbet)

gå fritt

Regering

Min ena arbetsdag slutade precis för någon minut sedan, och nu börjar nästa arbetspass

Jag piggnar alltid till med all er energi ni ger mig

Du är orolig.

Upptagen

koppla / ansluta

Vad tråkigt att höra Sara.

Jag tänker på dig = jag hoppas att allt blir bra för dig

Tips: Bra ord finns i den gula rutan på s. 75 i Textboken, och även på s. 60-61 i ÖB:

Från texten vi lyssnade på: *Bjöds hit, nuvarande, förlorade, förändrats, be om lov, beredd, delta, efterträda*

Från 60-61 i ÖB: *Riksdagen, styr, borgerlig, minskar, medborgare, val, välfärdsstat, kärnkraft, undantag, makt, avbrott, barnbidrag, åsikt, löser, regering, uttryck, skatt, jämlikhet*

Det rullar på = livet är som vanligt

Skulle du vilja bli statsminister eller diktator i Antoland?

- Det är en tuff fråga

- Antoland behöver en stark ledare, i form av Sara
- men demokratiskt är det schysstare / snällare med en statsminister

Folkuniversitetet reformerar just nu sitt system, vilket betyder att systemet är kaotiskt.

Det rullar på för fulla muggar = Livet är superintensivt

Gå ut i naturen

Jag campade i fredags till lördags

Vi tänker på samma ut i natt

- Vad härligt
- Du får frisk luft (H₂O) när du cyklar tillbaka

Kan du övertala pappan att köpa en spindel

Slutet på en era. Hur känns det?

- Den gick snabbt

Hur ser ditt liv efter den här kursen?

- I princip detsamma som tidigare.
- Samma här
- Visst är din partner också fortfarande i ett annat land?
 - Sydkorea
 - Vilka stora nyheter!
 - Det kommer lösa sig
 - Jag är glad för er skull

Det rullar på för fulla muggar

Idag är sista lektionen på den här kursen.

- Ta ett litet avbrott från studierna
- Jag är djupt ledsen
- Spar orden till slutet av lektionen annars börjar blir jag för sentimental

Du kan skilja dig. Vi har så många föräldrar redan – vi har typ 6 föräldrar

Vad har jag för val?

- Ta lite frisk luft mellan lektioner

Apropå val, när är det val i Antoland?

- Vet du vilket parti du ska rösta på?
 - Robot
 - Du vet, en röst på robotpartiet är en röst på Alicia.

Vill du klappa den? Då kan du överkomma din fobi

Det hjälper inte alls!

Det blev inget husdjur i mitt liv.

SÅ var det med den saken = punkt slut / slutdiskuterat / slut på historien

Kan jag få höra några (korta och koncisa) tröstande ord till mig (Maggi)?

- Efter regn kommer solsken = Tiderna blir bättre
- Gå på ett zoo

- Du har en sjukt stor familj som har husdjur
- Det var ett jävla tjat om djurhemmet men okej
- Köp ett kramdjur / gosdjur
- Satsa (fokusera) på blommor istället
- Skaffa ett husdjur när du har växt upp
 - Tiden går snabbt (när man har kul)

Bonusmamma Alicia.,

Är det så? = Är det korrekt?

Hitta på en ursäkt bonusmamma 2!

Jag är läsande = I am reading (a book)

Jag dör om du inte hjälper just nu

Jag har många möss i mitt hus just nu.

Möss är boende på mitt golv

Är du redo att fortsätta?

- Jag är så pepp! = jag är 110 % redo!
- Jag har saknat den här kursen.
-

Det finns

Många möss håller på att springa på mitt golv just nu

TEXTBOKEN, s. 48: Verbgrupper

Verbgrupp 1 (*Gratulerar*)

= Ta bort t -r för infinitiv

= Lägg till / “addera” **-ade** för preteritum

- Jag gratulerar. Igår gratuler**ade** jag

Verbgrupp 2b (*Öser*)

= Gör verbet till imperativ (ta bort -er):

Ta bort -er → **Ös!**

= Om P K S T X (Pakistan + x)

→ **-te** för preteritum

- Jag öser. Igår ö**ste** jag

Verbgrupp 2a (*Ringer*)

= Gör verbet till imperativ:

ta bort -er → **ring!**

= Om INTE P K S T (X)? **Tips:** Pakistan + x = PAKISTAX

→ **-de** för preteritum

- Jag ringer. Igår ring**de** jag

Verbgrupp 3 (Når)

= Nästan alltid EN vokal

= -dde för preteritum

= Betoning på konsonanter, inte vokaler i preteritum

- Jag bor. Igår bodde jag
- Jag mår bra. Igår mådde jag inte bra

Verbgrupp 4a/4b (Går, gick, gått; tar, tog, tagit)

= inte logiska / inkonsekventa verb :(

Jag går. Igår gick jag.

Ett annat alternativ: Jag är emot kategorisering! Vi är alla lika!

UPPGIFT: Kan du kombinera rätt verbgrupp till rätt bokstav?

BONUSUPPGIFT: Vilken form har verben?

Ex: a) → Verbgrupp (VG) 3 i infinitiv

b) → Grupp 4b i preteritum

c) →

d) →

e) →

f) →

FACIT

b) → VG 4b i preteritum

c) → VG 1 i imperativ

d) → VG 2a i preteritum

e) → VG 2b i presens

f) → VG 4a i supinum

Hur säger vi de här verben i preteritum?

- jag försvar**ar** mig mot en björn.
- I tisdags försvar**ade** jag mig mot en björn.
- Jag leker med mina barn
- Häromveckan (någon vecka tillbaka) lekte / "~~lekade~~" jag med mina barn.
- Jag reser mig upp
- Igår reste
 - Varför inte
 - resde?
 - resade?
 -

Vad är presens particip?

Svar 1: Adjektiv som kommer från verb:

- Det ligger ett sovande barn i sängen.
- Han hade en värkande smärta i ryggen.

Svar 2: Adverb som kommer från verb:

- Ett barn kom springande till mig och ville ha en kram.
- Han sa gråtande att han skulle skilja sig.

Svar 3: Substantiv som kommer från verb:

- Lidande är ibland nödvändigt för att göra dig starkare
- (De) boende i huset måste flytta efter 15e april

När säger vi presens particip?

Simplifierat svar: När något "inte är slut"

- Det ligger ett sovande barn i sängen.
 - = Barnet sover fortfarande
 - = Tiden är inte slut.

Avancerat svar: Tid är irrelevant

- Lidande är ibland nödvändigt för att göra dig starkare
 - = Är lidande slut eller inte? En filosofisk fråga!
 - = Tid är irrelevant

När säger vi -ande och när säger vi -ende?

- Imperativ som slutar på -a eller konsonant → **-ande**

Pratar	→ Prata!	→ Pr <u>a</u> tande
Drömmer	→ Dröm!	→ Drö <u>m</u> mande
Växer	→ Väck!	→ Vä <u>x</u> ande

- Imperativ som INTE slutar på -a eller konsonant → **-ende**

Går	→ Gå!	→ En gående person
Flyr	→ Fly!	→ En flyende person
Ler	→ Le!	→ En leende person

Tips: Ta bort -r eller -er för imperativ!

Tips 2: Betona aldrig suffixen -ende eller -ande

Det här är ganska uttröttande

Uttröttande = vad är verbet för uttröttande?

- Tröttar ut = göra någon trött

Antons lektioner tröttar ut mig = Antons lektioner gör mig trött

TEXTBOKEN, s. 55: Presens particip

UPPGIFT: Slå upp s. 55 och titta på fraserna i rutan. Vilken funktion har presens participformerna i de olika exemplen?

Fungerar de som ...

substantiv?

adjektiv?

adverb?

UPPGIFT: Kan du ge ett exempel på presens particip med verben nedan?

Gärna i exempelmeningar relaterat till [djur, insekter eller reptiler](#)!

Exempelvis: Drömma → drömmer → dröm! → drömmande

- *Vargen började bli hungrig och tittade därför drömmande mot några får.
Dem ska han äta som en häst.*

Sova → sover → sov! → sovande

- *Den sovande sälen ligger i solen och solar sig.*

Växa → växer → väx → växande

- Den växande hästen är mycket större nu
- Oatly (havremjolk) är ett växande företag.

Värka

- Jag har ~~värkande~~ / kliande bitt från en mygga
 - Värk = Det gör ont
 - Jag har ett värkande hjärta för min tjej är i USA

Bo → Bor → bo! → boende!

- *De boende på golvet är oftast möss*

Trösta

- Har du några tröstande ord till mig och Stefanie?
- Inga tröstande ord men en snäll häst är tröstande

Stirra

- Stirrande (substantiv) på reseförbud hjälper inte
- Det är mycket stirrande på stan
- Bilens ljus är väldigt stirrande (tittar intensivt)

Längta → Längtar → längta! → längtande

- En varg tittade längtande på ett lamm

Dö

- Om hjärtattack: Hjälp! Jag är döende!
- Om ni är lite morbida: Det döende lammet ska bli middag hos oss ikväll!

Springa

- Jag kom springande till akuten för att rädda min älskade partner.

Lida

- Spirituell smärta / ont i din "själ"
- Jag känner ett lidande (en värk) i mitt hjärta

- En säl

- Ett lamm
- En mygga
- En orm
- En mus
- En vessla
- En ål
- En myra
- En åsna
- Ett bi
- En häst
- En varg
- En oxe

Vi tar rast tills 18.54

Adverb: Sambandsord

Samband = logik / kontext / koppling

Sambandsord = Ord som skapar logik mellan två meningar.

Nämligen

= Typ som en synonym till *faktiskt*.

= När man vill säga något som den andra personen "inte kunde se komma"

= ... men brukar ofta vara trivial information

= Precis som med *faktiskt*, börjar man ALDRIG en mening med *nämligen*

- *Jag åka hem tidigare från jobbet. Jag ska nämligen till Paris för en långhelg med min partner!*

Därför

= När du vill förklara konsekvens av något

- *Jag är hungrig. Därför ska jag äta mat.*

= *Därför* är INTE samma som *därför att*. *Därför att* är en subjunktion och synonym till *eftersom*. Eftersom förklar orsaken, inte konsekvensen

- *Jag är hungrig. Därför ska jag äta mat.*

→ KONSEKVENNS

- *Jag är hungrig därför att jag inte har ätit på tre timmar.*

→ ORSAK

Dock

= När du vill presentera en kontrast eller "motargumentera dig själv"

= Kan ha position 1, mittposition eller sista position. Position 1 rekommenderas dock inte.

- *Jag är trött men jag är dock inte sömnig.*
- *Jag är trött men jag är inte sömnig dock.*
- *Jag är trött. Dock är jag inte sömnig.*

Däremot

= Synonym till *dock*

= Har ofta position 1 eller samma position som *inte*.

= Har i princip aldrig sista position

- Jag är lång men däremot inte stark.
- Jag är lång. Däremot är jag inte stark.
- Jag är lång men inte stark däremot.

SUMMERING

Jag åka hem tidigare från jobbet. Jag ska nämligen till Paris för en långhelg med min partner!

Jag är hungrig. Därför ska jag äta mat.

Jag är trött men jag är dock inte sömnig.

Jag är lång. Däremot är jag inte stark.

TEXTBOKEN, s. 56: Välj rätt sambandsord

BONUSUPPGIFT: Är de här meningarna korrekta? Om inte, hur kan vi i sådana fall fixa dem?

1. Jag är trött men, däremot, jag är inte hungrig. **FEL**

- Jag är trött. Däremot **är jag inte hungrig. KORREKT!**
- Jag är trött men däremot är jag inte hungrig. **KORREKT!**
- Efter däremot på position 1 = VERB efteråt

2. Jag är trött. Därför **jag ska** äta sova. **FEL** → **SVENGELSKA**

- Jag är trött. Därför **ska jag** äta sova. **KORREKT**
- Efter därför på position 1 = VERB efteråt

3. Nästa vecka jobbar jag inte! Jag nämligen ska resa till Frankrike. **FEL**

- Jag ska nämligen resa till Frankrike. **KORREKT**

4. Jag är hungrig **därför att (eftersom)** jag inte har ätit något på hela dagen.

- Därför = betyder en sak
- Därför att = betyder en ANNAN sak

Skriv i chatten

1) **FEL / KORREKT**

2)

UPPGIFT: Slå upp sidan 56. Välj rätt sambandsord (*nämligen, därför, dock och däremot*) för de fyra meningarna.

Börja aldrig en mening med *dock*

- Jag håller med till stor del (men det är okej att börja med *dock*)

TEXTBOKEN, s. 56: Välj rätt ord i en rubrik

UPPGIFT: Välj rätt verb ur rutan skriv dem i rubrikerna på s. 56 där de passar in.

Vad hände med den 79-åriga mannen?

- Han sprang från den skadade älgen.

Vad borde man göra om det kommer en 80-årig man som attackerar dig?

Du ser en man komma springande med stavar. Vad gör du?

- Du slår inte tillbaka? Ingen rak höger?
- Jag springer till den motsatta sidan.
- Han är helt klart instabil.

Vi ska ta hand om våra äldre i samhället.

TEXTBOKEN, s. 56: Presentera (älg)nyheterna

UPPGIFT: Grattis! Du är nu en reporter på *Älgnytt*, en nyhetskanal som bara fokuserar på nyheter om älgar. Du ska nu rapportera om en av de fyra rubrikerna om älgar på s. 56.

Var kreativ när du rapporterar! = Använd din fantasi!

Vad hände med älgen efter att han bet dig?

Vi har vår reporter på plats!

Vi har en superhjälte: älgkvinnan

Hur ska du rädda Alicia? Berätta dina metoder.

Med mina gå-stavar av STYRKA!

Har du varit arg som ett bi idag?

- Du är harmonisk som en vi har inga harmoniska djur

Vilken buse! = en busig (gör lite saker man inte borde göra)

Är du redo att försvära (skydda / gå på defensiv) dig om djur attackerar dig?

Spring iväg!

Det beror på vilket djur

Jag ska försöka att ställa snälla frågor till dig.

- Anton för taskig ("osnäll") fråga

Lätt för dig att säga

Jag ber (1000 gånger om) ursäkt = förlåt

Hjälper det att harkla sig

Det närmar sig slutet på dagen = snart är den över. Då kan du vila

Håll ut Sara!

Vadååå?

En produktiv

Stå kvar lugnt

Ska jag lägga mig ner och spela död?

Det är inte en bra taktik

Är mitt ljud (audio) okej?

Så länge mikrofonen inte är långt borta

Bitar = ett bett

Orsaka = en orsak

Lukta = en lukt

Krocka = en krock

Attackera = en attack

Klättra = en klättring

vaccinera = vaccinering / vaccination Vi har vår reporter på plats!

Vilken tur!

Jag är inte intresserad av dig. Jag gillar katter före dig.

- Så säger man ett ordentligt nej

Ibland har inte presens particip samma betydelse som verbet

- Ett verb + verbpartikel kan ha en betydelse
 - Jag **stötte på** min kompis igår = I ran into my friend yesterday
- Men som presens particip kan det ha en ANNAN betydelse
 - Påstötande =

Jag vet att det kostar hur mycket *som helst* = Det finns ingen gräns (barriär) för hur dyrt resan kan bli

En större fråga: Varför använder vi *som helst*?

Frågeord (när, vad, vem, hur etc + *som helst*)

Du kan fråga mig *vad som helst!* = Du kan fråga mig om ALLT!

FEJK-ANTON: Du kan ringa mig *när som helst!* = Du kan ringa mig ALLTID

En sovande björn = a sleeping bear

TEXTBOKEN, s. 66: Vad handlar orden om?

UPPGIFT: Ta en titt (titta på) på orden på s. 66.

Vad tror du alla ord handlar om? = Vad relaterar orden till?

Du har fyra alternativ. Välj 1 alternativ och motivera PASSIONERAT varför, exempelvis:

- **Exempelvis:** *Man kan inte äta ferraribilar så det kan inte vara alternativ D.*

När ni har diskuterat färdigt kan ni skumläsa (läs snabbt) artikeln på s. 67 och se om ni hade rätt. Längst ner på s. 67 kan ni även diskutera vilken rubrik som passar bäst till artikeln.

Vi börjar 18.54 SVENSK TID

UPPGIFT: Skriv en genuin fråga om svenskars fredagsmys, exempelvis konsumtionen av lösgodis.

Exempelvis: *Varför älskar svenskar lakrits så himla mycket?*

Stephanie: *Varför äter vi så mycket sötsaker och socker? Annars är väl svenskar kända för att vara nyttiga?*

Ivy: *I hur många år har svenskar ätit godis på lördagar?*

Ivy undrar hur många år svenskar har ätit godis. Har du någon aning om det här?

Alicia: *En retorisk fråga: Varför kan jag inte komma på en fråga när Anton undrar?*

Då undrar jag nu vänligen om ni vill ta rast tills 18.53.

Cagla: *Varför är svenskar så smala men äter samtidigt så mycket godis?*

- *Cagla undrar varför svenskar är så smala men ... ?*
- *Cagla tar tillbaka sin egen fråga*

UPPGIFT: Komplettera meningarna muntligt på s. 65, det vill säga:

1. Adam säger alltid att ...
 - a. *det är bäst att resa till Sverige under sommaren*
2. Vet du om ... ?
 - a. *om varför jag inte har någon fantasi*
3. Birgitta undrar varför ...
 - a. *grisar inte flyger.*
4. Varför säger Eva **att** ...
 - a. ***jag inte kom på festen***
5. Jag skulle vilja veta hur ...
 - a. *man åker till skolan i USA. Kan man pendla via buss?*
 - i. *Det går en skolbuss varje dag för vissa barn*

6. Vet du inte varför ...

- a. vi har så lite tid på den här planetne?
- b. Nej Anton, berätta!
- c. För att vi ska göra det bästa av vårt tid på jorden
- d. dagens visdomsord

I en bisats (icke-komplett mening) kommer INTE före verbet

- På min blogg kan du läsa mer om bisats

Marlin: Finns det vegetariskt lösgodis?

- **Anton:** Marie-Pierre! Marlin undrar **om** det finns vegetariskt lösgodis. Har du någon aning?
 - Ja, jag tror det.
 - Ja, det borde väl finnas (existera).

Sara: Hänger farföräldrar ofta med familjen på fredagar?

- **Stephanie:** Alicia! Sara undrar om farföräldrar ofta hänger med familjen på fredagar?
 - Så länge de inte är döda eller senila

Utveckla = expandera

Vi prioriterar gamla personer lägst i hela europa i princip

Marie-Pierre: Svenskar pratar inte med främlingar men de kan verkligen prata på (prata mycket eller utan att någon stoppar dig) med kollegor på jobbet

Jag behöver nog lite betänketid

Kollat upp = undersökt →

Någon berättar för dig att en person är gravid (får en bebis snart). Vad är din respons?

- **bra respons?** Vad kull! → lite lamt (inte mycket passion)
- Gud vad kull!
- Fan vad roligt!

- Åh stort grattis!
- Vad fantastiskt!

Det är väl för att vi har en tradition av att äta sött. Eller?

Undrar = frågor

Undrar = en formell variant vi ofta använder i samtal med myndigheter (departement)

- Hej! Jag undrar om Systembolaget är öppet på lördag.

Farföräldrar

Öppna ditt hjärta = ha en terapisession

Håll ditt hjärta kallt

Det är så ibland

Har du hunnit komma på en genuin fråga?

- Nej, jag står fast vid min retoriska fråga

UPPGIFT: Kan du göra om ovan frågor till indirekta frågor?

Jag skickar vidare frågan till en annan person

Jag föreslår försiktigt en paus tills 18.54.

Har vi att göra med en berusad älg?

En älg blev hög på vägsalt. Saltet innehöll cannabis. Det här är vår alternativa fakta!

Bönderna = personer som jobbar med jordbruk
från att äta äpplen.

Äpplen kan göra en full i det här alternativa universumet

Älgar byggde en saltman istället för en snögubbe

Var det någon som försökte hindra dem från att bygga en snögubbe?

- Några vill hindra älgarna eftersom älgarna hade druckit (alkohol)

UTMANING (svår uppgift som testar dig själv): Försök använda så många ord du kan från Övningsboken s. 42 (Ordkunskap). Orden finns också i texterna i Textboken på s. 57.

Skrämmer

Jästa

Har koll på var du är

En fylleälg = en berusad älg (har druckit alkohol)

Berusad

Hindrar

Dräktig

Älgkalv

Älgstam

Sedan dess

Ändrar

Ursprungligen

En blandning

Talar för

Ökar det

Löcka

Ge upp

Stöter på (träffa någon/något oplanerat) → verbpartikel

Böjda

Ilksen / arg

Gå med stavar

Böjda

Sumobrottare

Rädda

Hur ska vi rädda Alicia från älgen?

De kunde inte hitta föda (mat för djur).

TEXTBOKEN, s. 57: Välj rätt rubrik

UPPGIFT: Skumläs samtliga texter på s. 57 och välj rätt rubrik från s. 56 till respektive artikel.

DISKUTERA: Var innehållet (informationen) i artikeln samma som i din nyhetsrapportering som reporter för *Älgnytt*?

TEXTBOKEN, s. 58: Kommer du ihåg innehållet i artiklarna?

Vägverket (“ett departement”) började sprida ut vägsalt som består av saltlakrits och salt. Älgarna är ursprungligen från Frankrike där man hatar lakrits.

De attackerade

De gjorde en attack

Vad var konflikten igen mellan älgarna?

UPPGIFT: Turas om att svara på frågorna på s. 58 om artiklarna på s. 57.

Det här är kall fakta = 110 % sann fakta

stjärnreporter.

Ma lin. Vad är Älgnytt's slogan?

- Kul med älgar!

Vi tar en paus tills 18.41

Turas om = Svara på varannan fråga

(Person 1 frågar om fråga 1; person 2 om fråga 2)

Ni måste dock inte komma ihåg (“memorera”) innehållet (informationen) i artiklarna. Istället kan ni använda fraserna nedan för när man är osäker på något. ANVÄND GÄRNA OCKSÅ ER FANTASI!

Jag står vid mitt fönster och svettas som en säl, åsna, en hund, en giraff, en zebra, ett lejon,

En dräktig älgko = en mammako med en bebisälg (kalv) i magen

Hur mår den dräktiga älgkon?

Tar du väl (bra) hand om älgkon?

och extraknacker (extrajobbar) som en veterinär i Jämtland

Din röst är full med engagemang

Alla fraserna är för att visa att du är osäker på något

- Såvitt jag flörstår är emigrerar älgarna för att de ska grunda en ny älgstam i Skottland.
- Såvitt jag kommer ihåg var älgen vid skolentrén eftersom ...
 - mycket mat i matsalen
- Om jag minns rätt var älgen vid skolentrén eftersom ...
- Från vad jag kommer ihåg var älgen vid skolentrén eftersom ...
- Jag tror (det var så) att älgen var vid skolentrén eftersom ...
- Jag har för mig att älgen var vid skolentrén eftersom ...
 - jag har också för mig att han gjorde så
 - jag har också för mig det = jag tror det hände

Självklart är det också okej att använda de här fraserna:

- Fråga nummer 4 minns jag inte (tyvärr)
- Det där minns jag inte (tyvärr)

- Jag kommer inte ihåg
- Eeehm...bra fråga! Jag har ingen aning!

Till en björn: Schas! Ge dig iväg! = Gå iväg

älgen gav sig ut på vägen = sprang ut på vägen

Jag har för mig att vi slutar 19.30. Är det korrekt?

TEXTBOKEN, s. 58: Naturlig ordföljd

UPPGIFT: Titta på meningarna nedan. Känns de som naturlig svenska? Är alla ord på rätt position?

Vad är ditt förslag ("idé")?

1. Förstås är det bra att bo nära jobbet.

- Det är bra **förstås** att bo nära jobbet.
- Det är **förstås** bra att bo nära jobbet.
- Det är bra att bo nära jobbet **förstås**.
- **Givetvis** är det bra att bo nära jobbet

2. Därför att vi bor nära kan vi cykla till jobbet.

- Vi cyklar till jobbet eftersom vi bor nära
- Vi cyklar till jobbet **därför att** vi bor nära
-
- **Eftersom** vi bor nära kan vi cykla till jobbet.
- Vi bor nära jobbet. **Därför** kan vi cykla till jobbet.

- = OKEJ men tekniskt sett inte vad vi ska göra under den här uppgiften

3. Också är det praktiskt att barnen bor nära skolan.

- Det är **också** praktiskt att barnen bor nära skolan.
- Det är praktiskt att barnen bor nära skolan **också**.
- Det är praktiskt **också** att barnen bor nära skolan
- **Också jag** pratar svenska → TYPISK SVENGELSKA
- jag pratar **också** svenska
- **Dessutom pratar jag svenska.**

4. Faktiskt är det billigt att bo här.

- **Bäst:** Det är faktiskt billigt att bo här
- **Okej:** Faktum är att det är ...

5. Absolut måste du komma och hälsa på.

- Du måste **absolut** komma och hälsa på
- Du måste **inte** komma och hälsa på

6. Verkligen hoppas att ni kommer snart. ‘

(Jag) Hoppas verkligen att ni kommer snart!

Det var en öppen fråga. En retorisk fråga

UPPGIFT: Läs innehållet på s. 58 om naturliga positioner i en mening. Skriv sedan om meningarna ovan så att de blir korrekta. Ibland finns det flera varianter.

Exempelvis (ni behöver dock inte ge så många exempel):

1. *Förstås är det bra att bo nära jobbet*

= Det är **förstås** bra att bo nära jobbet.

= **Givetvis** är det bra att bo nära jobbet.

= Det är bra **förstås** att bo nära jobbet.

= Det är **givetvis** bra att bo nära jobbet.

Textboken, s. 51: Uttal

Slå upp s. 51 och titta på orden.

UPPGIFT: Lyssna på när jag uttalar orden och markera betoning. Betoning = lång stavelse

OBS (observera)! Du behöver inte markera kort stavelse

Exempelvis:

Allergi [allä(r)giiii]

Allergiker [alläääää(r)giker]

Allergisk [alllääää(r)gisk]

UPPGIFT: Kan du se ett system för betoning i ord som slutar på ...

-i

-ik

-iker

-isk?

Komik = komiiiiiiiik

Kom iker = kooooooooomiker

Komisk

Politik

Polit iker

Politisk

Samma princip som med -iker

FACIT:

-i → Alltid betoning på suffix

- Allergi
- Industrii

-ik → Alltid betoning på suffix

- Matematik
- Dynamik

-iker → Alltid betoning precis före suffixet

- Allergiker
- Matematiker

-isk → Alltid betoning precis före suffixet

- Matematisk
- Dynamisk

BONUSUPPGIFT: Hur uttalar vi följande ord?

1a) Politisk = politiiiiiiik

1b) Politiker

2a) Kritisk

2b) Kritiker

2c) Kritik = kritiiiiiiik

3a) Kemi = Tjemiiii

K + **Mjuka vokaler:** e i y ä ö = tj-ljud

Kemi

Keramik

Kista

Kina

Kyrka

Kär

Köpa

3b) Kemisk

3c) **En avancerad fråga:** Kemist

AVANCERADE:

4a) Pragmatikerna

4b) Pragmatiken

- En pragmatik. Pragmatiken → när vi pratar om något specifikt (bestämd form)

4c) Pragmatiska

Tips: Ignorera -a

- En pragmatisk person
- **Flera pragmatiska personer**

4d) Pragmatiskt

Snyggt! = bra jobbat Ivy!

Tips: Vi betonar aldrig suffix för plural ELLER bestämd form

En pragmatiker, flera pragmatiker = samma i plural

Pragmatikern, Pragmatikerna = na → bestämd form plural

Du ser så stolt ut och det borde du göra med rätta!

KAPITEL 5

En kritisk

Det känns bättre

Det räcker som svar

Ett kort /ä/-ljud existerar inte

TEXTBOKEN, s. 61: uttal av sammansatta ord

Uppgift: Lyssna på de sammansatta orden på s. 61 och markera långa ljud (betoning).

Exempel:

Arbetsfri [aRRRRbetsfriiiiiii]

Barnfamiljer [bAAAA(r)n famiLLLLjer]

Tumregel: Sammansatta ord (två ord tillsammans) = två betoningar

Tumregel: Om två konsonanter tillsammans = betona den första

- Arbete
- Land
- Sälj
- Undersökning
 - Under + sökning
 - sökning = substantiv från verbet *att söka*

I svenskan har vi många suffix som vi inte kan applicera några tumregler

- - (n)ing → suffix för att göra substantiv av verb
 - Att simma = simning
 -

Naprapat = en person som fixar din rygg ofta

Rabiat

Och att ni får en bra underhållning (show)

Min hjärna står still, men ni ser min poäng

Tumregel: /m/ och /n/ = ofta betonade

Tumregel: /ä/ före betonad konsonant = kort /e/-ljud

- Sätt_____ [seTT]
- Sett_____ [seTT]

Tumregel: Om tre ord sammansatta = betona första och sista

- Fotbolsplan = fot + boll + plan

Tumregel: o + betoning på konsonant = kort /å/-ljud

- Kolla [kåLLa]
- Noll [nåLL]
- Jobb_____ [jåBB]

Tumregel: Ibland har vi ett foge-s mellan konsonanter. Varför? Eftersom det låter mer naturligt. Systemet för foge-s är dock inte logiskt.

- **FEL:** Fotbollplan = Låter onaturligt
- **KORREKT:** Fotbollsplan = Låter onaturligt

TEXTBOKEN, s. 64: Kategorisera subjunktioner

UPPGIFT: Titta på subjunktionerna i rutan på s. 64.

Vilka subjunktioner hör ihop? = Vilka är samma typ av kategori?

Tips: Här är subjunktionerna i en exempelmening

- *Jag sade att jag var sjuk*
 - *Jag sade: jag var sjuk (att = :)*
- *Jag missade mötet därför att (eftersom) jag var sen.*
- *Fastän jag förstod allt, är jag fortfarande osäker på subjunktioner.*
- *Trots att provet var svårt fick jag alla rätt!*
- *För att (jag ska) vinna IDOL måste jag bli populär.*
 - ***MEN:** Jag jobbar hemma idag för att (eftersom) jag orkar inte gå till jobbet.*
 - *För att + **INTE** ska → Samma som: eftersom*
- *Jag blev godkänd genom att jag studerade mycket.*
 - ***Bättre variant:** Jag blev godkänd genom att studera mycket.*
- *Ifall de bråkar för mycket ringer vi polisen.*
 - *En synonym till ifall är om*
 - *Ifall = lite mer formell oftast än om*
- *Jag måste handla på ICA innan vi lagar mat.*
- *Jag slutar inte springa förrän jag blir trött.*
 - ***TID***
 - *= Jag springer tills jag blir trött*
 - *Jag slutar inte äta mat förrän jag är mätt (full i magen)*
 - *Jag slutar inte göra X efter att jag är klar med Y*

- *Du kan handla **medan jag börjar med pastan.***
- ***När mötet började** var du inte här.*
- ***Om jag hade kommit i tid** hade jag hunnit.*
- *Jag tränar **så (att) jag kan leva längre.***
 - ***Så att = en teoretisk konsekvens av något som kan hända***
 - ***Så att = exakt samma funktion som i engelska***
- *Jag springer **tills jag blir trött.** = jag slutar inte springa förrän jag blir trött*
- *Jag blev godkänd **utan att jag studerade något.***
 - ***Bättre: Jag blev godkänd utan att studera något.***
- ***Även om provet går dåligt** kommer jag vara nöjd över mitt resultat.*

Jag försöker att inte svettas som en gris så att min partner kan krama mig.

Antons flickvän: Du måste duscha så att du slutar lukta skit / dåligt / illa.

Så att = fungerar ofta som ett imperativ eller ett teoretisk konsekvens

TID:

Ex: *När*

HUR?:

KONTRAST:

VILLKOR [viLLkår] (“kondition” på svengelska):

- Ett exempel på villkor: Om X så Y

VARFÖR:

RESULTAT / AVSIKT / PLAN:

ALLMÄNT (generellt)

Tips: Du kan kolla på [min sammanfattning för subjunktioner](#).

FACIT:

TID:

Ex: *När*

Medan

Innan

Tills

Inte ... förrän

HUR?:

Genom att

Utan att

KONTRAST:

Även om

Fastän / trots att

VILLKOR [villkår]:

Ifall

Om

VARFÖR:

Därför

Eftersom

RESULTAT / AVSIKT / PLAN:

För att

Så att

ALLMÄNT (generellt)

Att

Textboken, s 62: Att övertala någon

Övertala = Ge argument till en person så att person gör en aktivitet /sak (trots att personen inte vill göra aktiviteten / saken).

- *Min partner övertalade mig att börja dansa salsa. Jag ville inte men hon hade bra argument.*

Övertyga = Ge argument till en person så att person gör en aktivitet /sak (och tror det är en bra idé)

- *Min partner övertygade mig att börja dansa salsa. Jag tyckte också det var en fantastisk idé!*

UPPGIFT: Övertala din partner att göra någon av aktiviteterna på s. 62.

Tips: Du har bra fraser i den gula rutan på samma sida. Här är också några bra fraser.

- *Okej då. Om du insisterar kan jag (väl) göra det.*
- *Nej, jag vägrar! Punkt slut! Basta! Finito! Slutdiskuterat!*

BONUSfråga: Vad tror du *väl* betyder i den här kontexten?

- **Simplifierat svar:**
 - *Väl* betyder att du är lite osäker.
 - Det är ett satsadverbial = har samma position som *inte*.
- **Avancerat svar:**
 - *Väl* gör en mening till en fråga men har samma ordstruktur.
 - Du kan läsa mer om *väl* i min [sammanfattning](#)